

Bulgaristan Romanyadan isteklerini Sovyetlere bildirdi

Bulgar Hariciye Nazırı dün Sovyet elçisi ile uzun bir görüşme yaptı

Taymıs gazetesi: "Almanya Balkanlarda muhasamatın vukuuna mâni olmak için ne kadar fedakârlık lâzımsa hepsini yapacaktır," diyor

Sofya 3 — Stefani ajansı bildiriyor: Bulgar hariciye nazırı Sovyetler Birliği'nin Sofyadaki elçisi B. Lavrentief ile Bulgaristanın Romanyadan istekleri hakkında uzun bir görüşme yapmıştır. Bu isteklerin Avrupa haritasının tadili işi Almanya ile İtalya tarafından kararlaştırıldığı zaman nazarı itibara alınacağı ümid edilmektedir. (a.a.)

Bulgar hariciye nazırı Popof ratorluğunu tekrar tesise matuf değildir. Eski hududlar, fakat bilhassa Almanya'yı ve ortağını emniyette kılmak için uzak mesafede tutmak. (Devamı 2 noi sayfada)

Taymıs göre vaziyet Londra 3 (A.A.) — Royter: Balkanlardaki vaziyet hakkında tefsi - ratta buunan Times gazetesi diyor ki: Almanya, Balkanlarda muhasamatın vukuuna mani olmak için ne kadar fedakârlık lâzımsa hepsini yapacaktır. Zira bu muhasamat, Almanya'yı işe eden kaynakları, tam İngiltereye karşı meydan okumasını tatbik mevkiine koymak üzere bulunduğu bir sırada tehlikeye koyacaktır. Şimdilik Almanya Balkanlara aid işleri, batıda harbin devamı müddetince askıda bırakmağa çalışacaktır. Fakat B. Stalin Almanya'yı doğu Avrupasında hâkim görmek istemiyor. Baltık devletlerinin işgali ve bir Rumen toprağının ilhaki pek te Rus impa-

Mısırın harb karşısında vaziyeti

Kahire 3 (Reuter) — Hasan Sabri paşa, bugün, meb'usan meclisinde ilk beyanatını yapmıştır.

Yeni Mısır başvekilî, harici siyaset hakkında demmiştir ki:

Harici siyasetimiz, harbe karışmamış bütün bütün yabancı memleketlere karşı dostluk üzerine müesses olacaktır. Tamamiyetini ve istiklalini idame arzusunda bulunmayan Mısır, aynı zamanda büyük müttefik İngiltereye karşı taahhüdlerini ifa etmek ve ittifak ve dostluğunu metin ve ruhu ile ıcrâ mevkiine koymak arzusundadır. (a.a.)

15 bin tonluk bir İngiliz vapuru torpillendi

Vapurda 1500 Alman ve İtalyan bulunuyordu

Londra, 3 — Royter: Bir Alman denizaltı gemisi tarafından torpillenen 15.500 tonluktuk Gran dor Star İngiliz vapurunda, Kanadaya götürülmekte olan 1500 Alman ve İtalyan tebaası bulunuyordu. Bu vapurda bulunan mürettebat ve yolcudan kurtarılan bin kadar kişi, bugün, bir İskoçya limanına çıkarılmıştır. Mürettebattan ve vapurda bulunan İngiliz askerlerinden de boğulanlar vardır. (A.A.)

İngiltere Mareşal Peten hükümeti ile temaslarını kesmedi

Londra, 3 (Hususî) — Hariciye müsteşarı Butler, bugün Avam Kamarasında sorulan bir suale cevaben, İngilterenin Petain hükümeti ile temaslarını kesmemiş olduğunu ve bu temasların Londradaki Fransız maslahatgüzarı vasıtasie yapıldığını söylemiştir.

Butler, diğer bir suale cevaben de, demmiştir ki: — General de Gaulle'ü bütün hür Fransızların lideri olarak tanıyoruz.»

İtalya 60 tayyare kaybetmiş

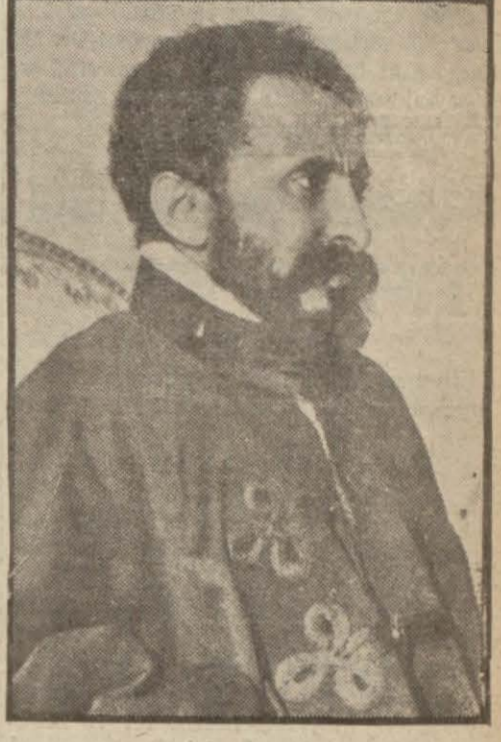
Londra 3 (Hususî) — İtalyanın harbe girdiğindenberi 60 tayyare kaybettiği tesbit olmuştur. Diğer 25 tayyarenin de muhtemel olarak tahrib edildiği tahmin olunmaktadır.

Hatıralar arasında Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil (Bugün 2 nci sayfamızda)

Habeşistanda mukavemet alâmetleri

İngiliz Başvekil muavininin Avam Kamarasında bir suale cevabı

Haile Selasie Habeşistana dönüyor mu?

Haile Selasie

Londra 3 (Hususî) — Harb vaziyeti hakkında yarın Avam kamarasında beyanatta bulunacak olan başvekil Çörçil, bu akşam Kral tarafından kabul edilmiştir.

Londra 3 (A.A.) — Başvekil muavini B. Attlee, B. Çörçil'in yarın harb vaziyeti hakkında beyanatta bulunacağını Avam Kamarasında bildirmiştir.

Meb'us Mander'in Habeşistan vaziyeti ve imparator Haile Selasie'nin avdeti imkânları hakkında sorduğu bir suale cevap veren hariciye müsteşarı B. Butler, bu hususta yapacak hiçbir beyanatı olmadığını, sadece Habeşistanda içinden kaynıyan şiddetli bir mukavemet alâmetleri mevcut olduğunu söylemekle iktifa edeceğini bildirmiştir.

Fransada yeni bir ana yasa hazırlanıyor

Yeni ana yasa modern ve cür'etkâr olacak ve devlete otoritesini, nüfuzunu iade eyliyecek

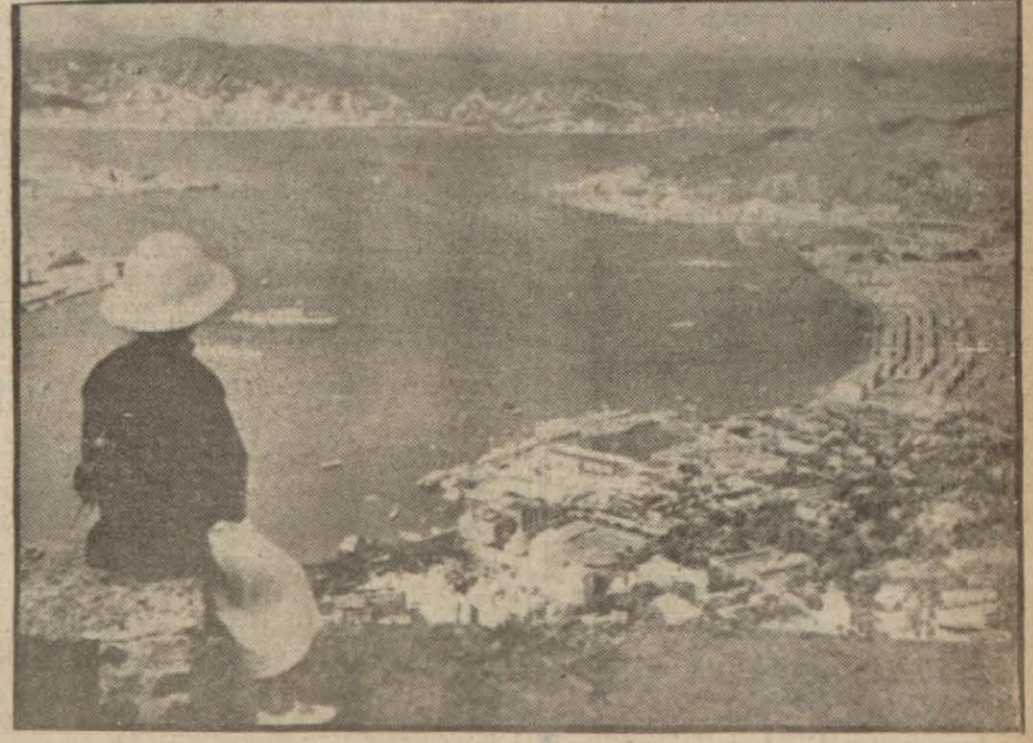
Bugünkü parlamentonun yerini almak üzere seçilecek olan asambleler tarafından yeni ana yasa tasdik edilecek

Vichy, 3 — Havas ajansı bildiriyor: Vichy'ye yerleşir yerleşmez, Petain hükümeti, âcil hal suretleri istiyen korkunç meselelere karşı koymak üzere harekete geçmiştir. Bu muazzam işte muvaffak ol-

bilmek için, mareşal ve arkadaşları, teamülcü formalizmi bir tarafa bırakmağa kat'i surette azmetmiş bulunmaktadırlar. Eğer memleketin çabuk bir kalkınması arzulandıysa, (Devamı 2 noi sayfada)

Amerika Japonyanın Uzakşarkta harekâtını dikkatle takib ediyor

İngiltere ile Amerika arasında bir deniz ittifakı imzalanacağına dair haber hayretle karşılandı

Sivillerin tahliyesine başlanıldığı Hongkongdan bir görünüş Londra, 3 (Hususî) — İngiltere ile Amerika arasında yakında bir deniz ittifakı imzalanacağına dair Japon matbuatı tarafından verilen haber, Vaşington mahfeline hayretle karşılanmıştır. (Devamı 2 noi sayfada)

Romanyada vaziyet gergin

Bükreşte Yahudiler aleyhinde nümayişler yapıldı, ölenler var

Bükreş radyosu gece 9,20 de anı olarak neşriyatını tatil etti, Macar parlamentosunda tezahürat yapıldı

Londra, 3 (Hususî) — Besarabya ve Bukovinanın Sovyetler tarafından işgali tamamlanmış olmakla beraber, Romanyadaki gergin vaziyet elân devam etmektedir. Memleketin her tarafında alınan askerî tedbirler kat'iyen gevşememiştir. Her yerde tank, zırhlı araba ve kütâatın hareketine tesadüf edilmektedir.

Bugün Bükreşte ve diğer bazı şehirlerde Yahudilere karşı nümayişler yapılmıştır. Ölenler ve yaralananlar vardır. Bükreşte, üniversite talebeleri de arbedeler çıkarmışlardır. Gece, saat 9,20 de havadis neşriyatı yapan Bükreş radyosu, anı olarak neşriyatını tatil etmiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

Halebde Veygandın iştirakile dün mühim bir toplantı yapıldı

Puho Weygand Masigli Roma radyosunun dün akşam verdiği mülümata göre general Weygand Haleb'e vasıl olmuştur. Aynı haberlere göre general Weygand, Suriye yüksek komiseri Puho, Fransanın Ankara büyük elçisi Masigli ve general (Devamı 2 noi sayfada)

Amerika Japonyanın Uzakşarkta harekâtını dikkatle takib ediyor

(Başarafa 1 inci sayfada)

Aynı mahfeller, ittifak haberini tekzip etmekle beraber, Amerikanın Uzakşarkta ki siyasetinin değişmiş olduğunu ve Japon hattı hareketinin dikkatle takib edildiğini tebarüz ettirmektedirler.

Londradaki salâhiyettar mahfeller de, ittifak haberi hakkında ademi malûmat beyan etmektedirler.

Londra, 3 — Royter ajansının diplomatik muhabirinin nazârâhiyettar makamâtına öğrendiğine nazârân Şanghay ve Birmaniden Çine giden yollar hakkında Japonların muhtelif metalibâtı, İngiliz hükûmetince nazârâhiyetle dikkate alınmaktadır. Japon hükûmetine yakında bir cevap gönderilebileceği ümid edilmektedir. (A.A.)

Fransada yeni bir ana yasa hazırlanıyor

(Başarafa 1 inci sayfada)

zu ediliyorsa, Fransanın mağlûbiyeti üzerine hemen derhal cüretli tedbirler almak lâzımdır.

Parlamento da, Fransız idare teşkilâtının bütün bünyesini, bizzat kendi müesseseleri de dahil olmak üzere, ıslah için hükûmete yardım etmelidir. Pek yakında, pek muhakkak olarak önümüzdeki hafta, meclis ver ayân meclisleri önünde bu husus için müzakere başlayacak ve müteakiben her iki meclis, millî asamble halinde birleşmiş olarak toplanacaktır. Hükûmet, Fransaya, cümhuriyetçi prensipler ve mevcut kanunlar çerçevesinde, mareşal Pétainin yüksek otoritesi altında yeni bir anayasa temin etmek üzere, parlamentodan elzem salâhiyet isteyecektir. Bu anayasanın esas hedefini, işçilerin, ailenin ve vatanın hukukunun garanti edilmesi teşkil edilecektir.

Mütarekenin imzasındanberi üzerinde düşünülmekte olan bu proje, mürevvicleri tarafından gerek Bordo'da gerek Clermont - Ferrand'da bir çok ayân azasına ve mebusa açılmış ve bu arplamento azaları, mütteli kan, günün mecburiyetlerini müdrük bulunduklarını bildirmişlerdir. Millî kalkınmanın ıcrâ kuvvetinde devamlılık olmadıkça ve işe başlamak için hükûmetin devam edeceğine kanaati bulunmadıkça vücutte getirilemeyeceği bahsinde efkârı umumiye, herhalde parlamento ile aynı fikrde bulunacaktır. Çalışma ve zekâ, memleketin bu derece fenalık yapmış olan iltimasın ve plütokrasi'nin üzerine geçmelidir.

Yeni anayasa, modern ve cür'etkâr olacak ve devlete otoritesini hükûmranlığını ve nüfuzunu iade edilecektir.

Yeni anayasa, asamble tarafından veya hud bugünkü parlamentonun yerini almak üzere seçilecek asamble tarafından tasdik edilecektir. Bu sahada meslek teşekkülüne herhalde geniş temsil hakkı verilecektir.

Nazırlar heyetinin önümüzdeki toplantısında, Clermont - Ferrand'da parlamentonun toptama tarihi tesbit olunacaktır. Parlamento azasından bir çoğunun ışgal altındaki araziye bulunmasından doğan güçlükler sebebiyle, meclis ve ayân meclisleri, ancak bir hafta sonra toplanabilecektir.

Halebde Veygandın iştirakile dün mühim bir toplantı yapıldı

(Başarafa 1 inci sayfada)

Mittelanser arasında Halebde mühim bir toplantı yapılmış, Suriyenin vaziyeti görülmüştür.

Mücadeleye karar veren Fransız müstemlekesi Noumea 3 (A.A.) — Reuter: Mahallî meclis yeni Kaledonyanın İngilizlerin yanısında mücadele edeceği kararını ittifakla kabul etmiştir. Şimdi bu Fransız müstemlekesinde tahsis mevzuu olan mesele Avustralya ile müstakbel ticarî münasebetlerin tanzimidir.

TAKVİM

TEMMUZ											
Rumî sene	4				Arabî sene						
1853					1859						
Haziran	Resmî sene				Hızır						
21	1940				60						
PERŞEMBE											
GÜNEŞ						İMSAK					
S.	D.	C. Evvel				S.	D.				
5	84	28				8	14				
8	49					6	80				
Öğle		İkinci		Akşam		Yatsı					
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
V.	18	18	17	18	20	44	22				
E.	4	18	8	14	12	—	2				

Resimli Makale :

Herkes her tesadüften istifade edemez

1914 harbinin başlangıcında Fransız ordusu tehlikeli bir vaziyete düşmüştü, faik kuvvetlerin önünde nerede durabileceğini kat'iyetle kestiremiyerek mütemadiyen ric'at edip duruyordu.

Bir gün bir Fransız yüzbaşısı sırf şahsî merakını tatmin için yalnız başına bir istikşaf gezintisi yaparken Alman sağ cenahının yürüyüş istikametini cenuba doğru değiştirmiş olduğunu gördü. Şimalini boş bırakmıştı, Fransa bundan istifade edebilirdi, vaziyeti amirlerine bildirdi, ve bir kişinin yapmış olduğu bu istikşaf hareketinden de Fransanın Marn zaferi doğdu, bütün harbin akibetini tayin etti.

İnsanların ve milletlerin hayatlarında muhtelif tesadüflerin bazan kat'î mahiyeti haiz tesirler yaptığını iddia ederler. Bu iddia esas itibarile doğrudur, gerçekten bazı ferdlerin yüksek alqalmalarında, bazı milletlerin sönüp parlamalarında muhtelif tesadüfler mühim nisbette âmîl olmuşlardır, fakat bu kaidenin shtati hâdisede alâkadar olan terdin veya milletin önüne çıkan fırsatı görüp görmemesile, o fırsattan istifade etmeyi bilip bilmemesile ve nihayet istifade edecek kuvvette olup olmamasile mukayyedir, fırsat gerçi bir hazinedir, fakat herkes elini o hazineye sokamaz, ondan dilediği gibi istifade edemez.

Hatıralar Arasında

Beşinci Mehmedin merakları

YAZAN

Halid Ziya Uşaklıgil

Sultan Reşadın her insan gibi ufak tefek merakları vardı. Bunlar kusur mahiyetinde telâkki ederek aleyhine tefsir etmek pek ziyade mugayiri insan olur. Bu meraklardan hatıra gelenler arasında birkaç tane sini kaydedeyim:

Elektrikten hoşlanmazdı

Gözlerinde bir ârizadan dolayı fazla parlak ziyadan hoşlanmazdı; onun için sarayda elektrik tesisatına, tâ teşebbüsün bîdayetinden başlayarak, muvafık bir nazarla bakmadı. Çırağan yangınının bir elektrik kazasından tevellüdü ihtimali üzerine buna bir de vehim inzıam ettiğinden, müte-hassas Saidin pek vâkıfına mesaisile her türlü tesisatı iptidaiye ikmal edildiği, sarayın her tarafında avizeler ve büyük şamdanlar tellerle örüldüğü halde, iş yalnız ceryan vermekten ibaret kaldığı halde Dolmabahçe sarayını loşluktan kurtarmak mümkün olmadı. Belki de hünkâr bu son işin bir neticeye varmasına mâni olacak yolda haft telkinatta bulunmuştur, Onun arzusunun muhalefet bizlere düşmezdi.

Kalorifer istemedi

Merkezî teshin işi de böyle akamete münce olmuştu. Fazla ziyadan korktuğu kadar Dolmabahçenin soğuk dairelerinde yaşamaya alışkın olan bu mülahham zat fazla sıcağın da muztarib olurdu. Sarayın her tarafı oyulacak sıcak su borularının geçeceği delikler ihzar edilmiş, hattâ koltuk kapısından girilince sol tarafta mevcut bir mahzen de kazan için kazılmış, burada bir de yüksek baca yapılmış iken kazana mahsus olan yer, her türlü gayrete rağmen, su itilâsından kurtarılmıyarak kazanın vaz'ına imkân hâsıl olamamıştı. Bütün Dolmabahçe sarayı, deniz kenarında bulunan diğer saraylar gibi, fennî vesaitin henüz ilerlememiş zamanlarında su baskınlarına karşı temellerini kurabildikleri halde bir kazanın vaz'ı için böyle bir mâniyaya galebe çalınamaması anlaşılmalıyacak bir hâdiseye olmakla beraber, bunda da hünkârın gizlice müessir olan bir müdahalesi olmuştu mütealeasile hakikati istiknaha teşebbüs edilemedi, ve kışın sarayda hep titreşik durdu.

Büyük aynalara karşı tehaşisi

Ufak merakları arasında büyük aynalara karşı olan tehaşisine de işaret etmelidir. Bunlar gözlerini mi alırdı, yahud birdenbire çöküp bir kaza tevlid ediyey diye mi düşündü, bilinemez; her halde daima geçeceği bir yerde bulunan ve yerden yüksek tavana kadar giden gayet cesim Venedik aynasının kaldırılmasını istedi. Bunlar Abdülhamidin türlü masraflarla ve emeklerle sarayın muhtelif yerleri için celtettiği sayıları hayret nefaset ve cesamette aynalardı. Bu kaldırılanların nereye tesadüf ettiklerini, ve onları kırmaksızın indirip

kaldırmağa muvafık olan mefruşat idaresinin bu mühim ve her türlü kazaya müsaid işi ne vesaitle yapabildiğini tahattur edemiyorum. Gene bu kabilden bir merasime, harem dairesinin büyük sofasında dört köşede mevzu olan birer metreden fazla istifada gümüş şamdanlar için vâkif olduk.

Hoşlanmadığı şamdanlar

Bana bunlardan birkaç defa, aradan on beş, yirmi gün geçirecek bahsetti. Babası Abdülmecid pek ziyade nefis eşyaya meftuniyet gösterir ve sarayı bunlarla doldurmak için büyük masraflardan çekinmez imiş. Dolmabahçenin hâlâ mevcut olan nadir ve nefis eşyası, hususile meşhur üstadların âsarından teşekkül eden zengin levhaları hep onun yadığıdır. Harem bin şamdanları da o kabilden olarak Paris'te imal ettirilmiş, gayet san'atkârane şeylerdi ve her birinin kaidesinde geyiklere saldıran av köpeklerini tescim eden pek musanna ve bakılınca yaşıyor olduğuna hükmedilecek tabiiyette groupe'lar vardı. Bunları haremde her girdiğçe hayran olarak uzun uzun temaşa ederdim. Bir gün hünkâr beni oraya kadar celteltti ve bunların yanına kadar götürerek: — Ne acı manzaralar! dedi; bunları gördükçe âdetâ muazzeb oluyorum. Biçare geyikler!.. Acaba bunları kaldırmak mümkün olmaz mı?..

Sustum, susmaktan başka elden ne gelirdi?.. Hakikaten bu manzaradan kendisi mi bir azab duyuyordu, yoksa harem hal-kının telkini mi vardı? Aradan bir müddet geçtikten sonra bir gün ma'rûzâta bakar bakarak elinden bırakarak gene bundan bahsetti, münasib bir şekilde geçirdim; bir üçüncü, bir dördüncü defa artık geçirtmeğe imkân kalmayınca: — Tensib buyrulursa, dedim, şamdanları yerinde bırakalım, fakat onları sade birer kaideye oturtmak için yeniden ayak döktürelim. Pedirgi mükerrerimizin (zavif damarı) bir yadığı olan o mevcud kaideleri hazine hâsada, yahud hazine hümayunda muhafaza edilmek üzere kaldırılsınlar...

Buna muvafakat etti ve övlerce yapıldı. Ben o nefis san'at eserlerini böylece kurtarmış olduğuma hâlâ memnunum, fakat onlar buvün nerelerde mahfuz olduğuna vâkif değilim.

Bir halı hikâyesi

Gene bu kabilden bir halı hikâyesini tahattur ediyorum. Dolmabahçenin saat kulesine nazır cephesinin deniz tarafındaki kö-

şeyi teşkil eden ve süfera kabulü için kullanılan büyük salonda gene Abdülmecid'den kalma pek güzel bir Aubusson halısı vardı ki kırk seneden fazla bir zaman içinde civil civil kaynayan güneşten oldukça solmuş renginden başka bir kusuru yoktu. Yepyeni kalmış denebilecek bir halde olan bu nefis halının, belki kıymetine bir eskilik ilâvesi yapacak olan solukluğuna hünkâr tahammül edemiyerek bir Hereke halisile tedbiline istedi. İradeyi hazine has-saya tebliğden başka yapacak bir iş yoktu, ufak bir ilâye yapılarak: (Pek ziyade kıymeti haiz olan bu halı sonradan düşünülecek bir yerde kullanılmak üzere muhafaza edilmek kaydıla...) halı ne oldu, buna da bugün vâkif değilim.

Meziyetleri

İşte Sultan Reşadın meraklarından da bahsettim, bunları kusur olmak üzere telâkki etmek mümkün olsa bile bunlara mukabil kaydedilmek icab eden birçok meziyetleri vardı. Bunların başında âdetâ kendisinin vasfı mümeyyizi olarak her vakit her vesile ile nazik olmak, türlü can sıkacak ahvale ma'rûz olur dururken hid-det ve infialine tercüman olabilecek bir kelimeye, bir harekete imkân bırakmamak kaygusunu kaydetmelidir.

Uzun yıllar hizmetinde bulunduk, gün geçmezdi ki kendisini kirâren görmeyelim, öyle hâdisat ve vukuat arasında ona mü-lâki olduk ki mesleğini, mizacını muhtelif vesilelerle tecrübe etmiş olduk. Onun hiç bir zaman, değil bizlere karşı, hususî hizmetinde bulunan bendegâna, müşahibana karşı bile bir ağır söz söylediğine, yahud incitecek bir tekdirdede bulunduğuna şahid olmadık. Onu yakından gören, kendisile doğrudan doğruya temas fırsatını bulan kâtibler, yaverler, diğer bütün saray erkân ve anasırı onun tarafında her vakit ibtisam ve iltifat ile muamele gördüklerinin şükranını taşırlar. Maamafih bundan bir ifrat manasını da çıkarmak doğru olmaz. Eğer öyle olsaydı bunun bir kıymeti kalmazdı, yapılacak iltifat bir ölüç dairesinde tutardı. Yalnız huzura kabul edilen vükela ve ricale karşı istimalden vazgeçmeğe kadir olmadıkları elfazı ihtiramiye bizleri oldukça sikardı.

Doğru söylemekten hiç bir zaman geri kalmıyan Lutfi Simavi bir gün bana bundan bahsederken: — Kendimi tutamadım; münasib bir lisanla bu zevata karşı o kadar nazikâne bulunmanın muzır bir tesir yapabileceğini, söyledim; dedi.

Pek doğru olan bu sözün bir tesir yaptığını kail değilim, nitekim o da hünkârın o tarzda devam ettiğinden şikâyet eder durdu.

Hünkârın bu nazik olmak kaygusunun bir hikâyesini de naklederek bu bahse hatime vereceğim. Halid Ziya Uşaklıgil

Bulgaristan Romanyadan isteklerini Sovyetlere bildirdi

(Başarafa 1 inci sayfada)

Bununla beraber Sovyetler Birliğinin Almanyada hasıl ettiği hoğnutsuzluğu izam etmemelidir. Hiç şüphesiz Alman hükûmeti bir kere batıda harbi kazanınca Sovyetler Birliğini bu arada yaptığı rahatsız edici kazançlardan mahrum etmek kendisi için kolay olacağı fikrindedir.

Bununla beraber, Sovyet ilerleyişi protestolara veya mukabil tedbirlere sebep ol-mamakla beraber Almanyaya için işleri oldukça ıglâk etmiştir.

İngiliz Başvekili dün Sovyet sefirile görüştü

Londra 3 (Husufi) — 'Sovyet büyük elçisi Maisky, bu akşam başvekil Çörçil tarafından kabul edilmiştir. Görüşme bir müddet devam etmiştir.

Başvekilin Teşekkürleri

Ankara, 3 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam, kabotajın Türk bayrağına geçmesinin yildönümü dolayısıyla muhtelif teşekkül ve yurddaşlardan almış olduğu tebrik telgraflarından dolayı teşekkür ve mukabil tebriklerinin iblâğına Anadolu ajan-sını memur etmişlerdir.

Erzurum kongresinin Yıldönümü

Erzurum, 3 (A.A.) — Erzurum kongresini açmak üzere Büyük Atamızın Erzuruma ayak bastığı günün yıldönümü olan bugün Cümhuriyet alanında büyük merasimle kutlanmıştır.

Mareşal Graziani

Roma, 3 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Libya umumi valiliğine tayin edilen mareşal Graziani, İtalyan ordusu genel kurmay başkanlığı uhtesinde muhafaza edecektir. Mareşalın gayubeti esnasında genel kurmay işlerine, ikinci reis general Ratta bakacaktır.

İnhisarlar Vekili

Tekirdağ, 3 (A.A.) — İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz bugün Tekirdağna gelecek tekkatta bulunmuştur.

İzmirde sıcaklar

İzmir 3 (A.A.) — Hava iki gündüberi fazla sıcak yapılmışa başlamıştır. Dün termometre gölgede otuz beşi göstermiştir.

Sabahtan sabaha

Sinir meselesi

Soğukkanlı olmanın da bir derecesi var. Ben çabuk sinirlenmiyen, heycana kapılmıyan, muhakeme kabiliyetimi kolay kolay kaybetmiyen bir adamım. Meslek hayatımızda bizi bir şoför kadar sinirlendirecek çok şeylere tesadüf ederiz. Fakat eskilerin tabiri ile o kadar pışmış ki kolay sinirlenmeyiz. Hattâ güler, geçiriz.

Bununla beraber itiraf edeyim ki son zamanlarda havalardan mı, hâdiselerden mi nedendir eski mukavemetimin kalmadığını hissediyorum! Eskiden yanbaşımdaya çifte saz heyeti fasıl yapsa hiç müteessir olmadım yazıma devam ederdim. Şimdi uzağa bir sinek vızıldasa zihnim karıncalanıyor, asarım buzuluyor. İhtiyarlık diyemi yorum. Çünkü bu hal yavaş yavaş değil birdenbire bastırıldı. Nelere sinirleniyorum? Sayılmaz ki! Radyoda güfteleri yanlış okuyan (San'atkar!) lara mı, kekeliyen konferansçılara mı, frenkeç kelimeleri aksanlarıyla kıvrıldığı halde türkçeleri beceremeyen spiker mi, yeni harflerle deniz aşırı yazdığı halde deniz asrı dizen mürettebi mi, Fransa mağlûb oldu diye bana küfür mektubu yollayan karie mi, sokakta haktı diye yere tüküren terhiyessizlere mi, vapurda, tramvayda bilir bilmez siyasetten dem vuran ukalâlara mı, altı aylık bebeği gezdir, mek bahanesile Beyoğlu kaldırımlarında çocuk arabası süren mürebbi-yelere mi, direksiyonda sigara için, katıp kıyafeti yerinde birini görünce kapıyı açıp (buyurun beyim, küçük taksit) diyen şoföre mi, otomobilden indikten sonra saate bakarak ağır aksak cüzdânını çıkarıp para boşdur-mıya kalkan müşteriye mi, yan kaldırım dar görüp caddenin ortasından giden, şoför klâkson çaldı diye ağır bozan sersemelere mi, tulumbacı argo, sile konuşan mekteb talâbesine mi, radyosunun düğmesini son kertesine kadar açıp mahallesi bizzat eden görmemiş oğluna mı, yoksa bütün bu birlikmiş sinir mikroplarını tahrik edip azdaran, şahırlardan zamanın, devranın, hâdisatın tersine akışına mı?

Buhan Cahid

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Finlândiya fazla müşteri bulamadığı için, daha doğrusu müşteri ile temaşa geçemediği için kâğıd istihsalini azaltmış. Bir vakitler gümrüksüz olarak İstanbul teslim kolunu 5 kuruşa satarlardı. Bugün malın elde kalmakta olmasına bakarak galib ihtimalle bu fiati daha da indirmiş olacaktırlar.

Herkesin hükmü kendi malına geçer. Finlândiyanın kâğıd için müşterisiz kalmasına mukabil Brezilya da kahvesinin fiyatını indire İ aded kuruşa düşürmüş, bakmış ki, gene alan yok, daha doğrusu Avrupaya yollamak imkân haricinde, fazla yer tutmaması için stokları yak-

mıya, mevsim mahsulünü de ağaçların üzerinde bırakmaya karar vermiş. Kâğıdın kilosu İstanbulda 27 kuruştur, o da bulunmak şartile. Kahvenin kilosuna gelince, 120, yahud 130 kuruştur. Artışın veya eksilişin yüzde kaç olduğuna artık siz hesab ediniz.

Türkiyenin Allaha bin şükür, kara yolu da açıktır, deniz yolu da. Fakat işte bu açık olan yollardan Finlândiyanın kâğıdını, Brezilyanın da kahvesini getirebilmenin mümkün olduğuna:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Telgraf, Telefon Ve Radyo Haberleri

Son Dakika

İngiliz limanlarındaki Fransız harb gemilerine vaz'iyed edildi

Şimalî Afrika müstemlekelerindeki harb gemileri hakkında da müzakereler cereyan ediyor, bir Fransız amiralı İngilterenin tekliflerini reddetti

Londra 4 (Hususi) — İstihbarat nezaretine bir tebliğ neşretmiştir. Fransız donanmasının vaziyetle alakadar bulunan bu tebliğde ezümle deniliyor ki:

"Fransız hükümeti Alman ve İtalyan mübareke şartlarına uyarak donanmasının bu iki memleket tarafından kullanılmaması ve İngiltere aleyhinde harekete getirilmesini şartile, kontrol altına alınmasına muvafakat etmiştir.

İngiliz hükümeti Almanya ve İtalyanın bu taahhüdlerini ifa etmeyeceklerine kani bulunduğundan, Fransız donanmasının kendisi aleyhine kullanılmasını temin etmek maksadile bazı tedbirler almıştır. Bu cümleden olarak bilûmum İngiliz liman-

larında bulunan Fransız harb gemilerine vaziyed edilmiştir.

Şimalî Afrikadaki Fransız müstemlekelerinde bulunan diğer cüzümlara da muayyen teklifler yapılarak harbin sonuna kadar bunların mahfuz tutulmaları talep edilmiştir. Bu husustaki müzakerelere devam edilmektedir.

Ancak Oradaki Fransız amiralı İngilterenin tekliflerini reddetmiş bulunmakta-

dır. İngiliz limanlarında bulunan Fransız harb gemilerine vaziyed edilmesi dolayısıyla suitefehhümden mütevellid iki hâdises müstesna olarak teslim muamelesi normal bir surette cereyan etmiştir.

Almanya, Romanyaya askerî yardımında bulunamayacağını bildirdi

Londra 4 (Hususi) — Besarabyanın işgali arifesinde Almanyanın müzaheretini talep etmek için kral Kaşol tarafından su-reti mahsusada Almanya'ya gönderilmiş o-

lan Bükreşteki Alman büyük elçisi doktor Fabricius Bükreşe dönmüştür.

Sefir Almanyanın şimdilik Romanyaya hiç bir askerî yardımında bulunamayacağını krala bildirmiştir.

İngiliz, İtalyan hava kuvvetleri arasında şiddetli muharebeler oldu

Aden 3 (A.A.) — Bahriahmer mıntakasında Eritre'de Asab yakınında Macaca tayyare meydanı üzerine dün sabah İngiliz hava kuvvetleri tarafından iki hücum yapılmıştır. Bomba depoları üzerine yapılan hücumlar neticesi olarak şiddetli infilâklar ve yangınlar husule gelmiştir.

İngiliz ve İtalyan tayyareleri arasında şiddetli muharebeler cereyan etmiştir. İngiliz pilotları düşman tayyarelerini püskürtmek, bir İtalyan tayyaresinde havada yangın çıkarmak, bir diğeri yere inmeğe icbar etmek ve bir üçüncüsünü de yerde yakmakla İtalyan pilotlarına olan faikiyetini isbat etmişlerdir.

İmha amelîyesi evvelce tanzim edilen plân mucibince icra edilmiş ve iki mühim benzin deposu harab edilmiştir. Başka hedefleri olmadığı cihetle İngiliz tayyareleri üstlerine dönmüştür.

İngilizlerin bir tavzihî
Londra 3 (A.A.) — Bugünkü İtalyan yüksek kumanda heyetinin resmi tebliğini

İngilterede müdafaa tedbirleri artırıldı

Londra 3 (Hususi) — Almanya tarafından İngiltere karşı yapılacak olan bir istilâ hareketinin ciddiyetine kanaat hasil eden İngiliz hükümeti, böyle bir istilâ hareketini karşılamak üzere lâzım gelen bütün müdafaa tedbirlerini almaktadır.

Bu tedbirler, diğer memleketlerin ne suretle istilâ edildikleri göz önünde tutularak ona göre tanzim edilmektedir.

Ayrıca, Alman tayyarelerine karşı muharebe eden İngiliz pilotlarının iştirakile mühim müzakereler yapılmaktadır. Bu müzakerelerden maksad, Alman tayyarecilerinin tatbik ettikleri akın usulleri hakkında İngiliz pilotlarının tecrübelerinden istifade

ederek, mukabil tedbirler itihaz etmek-tir.

İngiliz adalarının müdafaa için, hâlen memleketinde bulunan dominyon kuvvetlerinden de istifade edilecektir.

Berline göre

Berlin 3 (Hususi) — Pek yakın olan Alman taarruzu karşısında, İngilterede endişe baş-göstermiştir.

Memleketin her tarafında fevkalâde tedbirler alındığı anlaşılmaktadır.

Londra sokaklarında icabında barikadlar vücutte getirmek üzere, boş kamyonlar ve diğer ağır cisimler hazır bulundurulmaktadır.

İngiltere ile Amerika arasında gizli bir itilâf imza ediliyor muş

Tokyo, 3 (A.A.) — Stefani: Japon matbuatı pek yakında İngiltere ile Amerika arasında Büyük Okyanus hakkında gizli bir itilâf imza edileceğini yazmaktadır. Bu gizli itilâf ile İngiltere ve Amerika, Büyük Okyanusta müşterek menfaatlerini tanımak ta ve icab ederse her iki memleket te donanmalarını seferber etmeği ve Büyük Ok-

yanustaki hareket üslerini birbirinin emrine vermeği taahhüd eylemektedirler.

Kokum gazetesi, bu maksadla İngilterenin Vaşington sefirinin Hull ve Avustralya elçisi ile görüştüğünü ilâve eylemektedir.

Aynı gazete Pitmann'ın Japonyanın muhasarasına dair hazırlanan projeyi tasvib ettiğini bildirmektedir.

Fransız - İtalyan mütareke komisyonu

Roma, 3 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, İtalyan - Fransız mütareke komisyonundaki İtalyan heyetine general Pintor riyaset edecektir. Heyetin diğer a-

neral Piran, hava generali Pellegrini, hariçiyeye adına orta elçi Vittetti.

İtalyan - Fransız mütareke komisyonu, pek muhtemel olarak Torinoda topla-

Siyaset ALEMİNDE

Amerika siyasetinde dikkate değer yeni bir veçhe göze çarpıyor

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Amerika Birleşik hükümeti tarafın-dan garbi Avrupa harbi münasebetile garb demokrasilerine malzemece yapılmakta olan geniş yardım siyasetinde birdenbire bir değişme vukubulduğunu dün gelen haberler bildirmişlerdir. Bir kısım resmî Amerikan mehafilinin Avrupa har-bine müdahale edilmesini ister göründük-leri bir sırada hâsil olan bu siyaset tebed-dülü, üzerinde durulmaya ve esbabı mucibi araştırılmaya değer mühim bir hâdisedir. Bir zamanlar Amerika ordusunun fiili hizmetinde bulunan harb gemilerile son sistem tayyarelerin dahi İngiltereye ve Fransaya satılmaları istenirken, şimdi, birden-bire bu yardıma bu şekilde nihayet veril-mesi acaba neden icab etmiştir?

Amerika İngiltereye bundan böyle bütün bütün harb malzemesi ve silah satmı-yacak değildir. Fakat bu satışı yapmak için, bu malzemenin her şeyden evvel Amerikan ordusuna lâzım olup olmadığının Amerikan erkânharbiyesince karar altına alınacak ve ancak lüzumsuzluk kararı verildikten sonra bunlar satılacaktır. Bu tedbir idarî mahiyette olmayıp kanun hükmünü iktisab eylemiş bir karar olduğuna göre yeni dünyadan İngiltereye yapılmakta olan silah ve cephaneye yardımlarında zorluklar zuhur e-deceğine muhakkak nazariye bakılabilir. Bu ise, yeni yeni birçok ilk madde kay-naklarını ve sanayi tesisatını eline geçir-miş olan Almanya karşısında İngilterenin hazırlıklarını zâfa uğratabilir. Yukarıda da kaydettiğimiz gibi Amerika hükümeti, acaba böyle bir kanun yapmaya neden lüzum hissetmiştir?

Mevcut vaziyete göre bunun birkaç sebebi olmak icab eder.

Bu sebeplerin birincisi Amerikanın bir harb için bugün dahi kâfi derecede hazırlıksız bulunmasıdır. Filvaki verilen izahata göre bu proje, Amerikan kongresine arz edilmeden evvel bu derece dar kayıtları ihtiva ediyor değildi. Son zamanda Ameri-kanın bazı harb gemilerini İngiltereye satması lüzumuna daima propagandalar ya-pılmaya başlandı ki Amerikan kon-gresi tetkikine arz edilen bu projeye, bu kaydı ilâve etti.

Amerikan kongresini bu tarzda hareket etmeye sevkeden bir diğer âmil de Avrupa'daki askerî hareketin aldığı veçhedir. İngiltere ile şimdi karşı karşıya kalan Almanya, İngiliz adalarına mühim bir taarruz hazırlamaktadır. Amerikanın tevali eden yardımları, harb talihî aksi bir şekil alıp da İngiltere aleyhine dönerse Amerikayı to-tâliter bir Avrupa ve kendisine hasım olan Asya'lı Japon blokile karşılaştırabilir. Halbuki Amerikanın istediği hiç de böyle bir şey değildir. Şu halde, Avrupanın bir kısım muharib devletlerine harb malze-mesi satısına zorluklar çıkarmakla Ameri-ka âyanı kendi memleketlerini simdikli lüzumsuz göründüğünü iddia ettikleri bir müdahalede bulunmaktan alakoymuş olacaktır. Bunlar birkaç akla gelen sebebidir. Daha başkaları olup olmadığını da yakın atı bize göstermektedir.

Selim Rağıp Emeç Millî Şefle Amiral Horti arasında teati edilen telgraflar

Ankara 3 (A.A.) — Macar Kralliyeti Naibi Amiral Horty'nin kızının vefatı münase-betile, Reiscümbur İsmet İnönü ile Amiral Horty arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

Altes Serenism Amiral Nikolas Horty
Macaristan Krallığı Naibi

Budapeşte
Alteslerinin bu derece müellim bir surette maruz kaldıkları felâketten derin teessür duyarak en samimî taziyetlerimin kabulünü alteslerinden rica ederim.

İsmet İnönü
Ekselans İsmet İnönü Reiscümbur
Ankara

Elemli matemime iştirak lûtunda bulunmaları karşısında en samimî teşekkürlerimin kabulünü ekselanslarından rica ederim.
Naib Horty

İngiltere için 6.000 tayyare motörü imal edilecek

Vaşington 3 (A.A.) — Reuter: Millî Müdafaa encümeninin bildirdiğine göre, Packard otomobil kumpanyası, altı bini İngiltere için olmak üzere dokuz bin Rollsroyce tayyare motörü imali hakkında bir kontrat yapmayı teürbe mahiyetinde olarak kabul etmiştir. Bu sipariş, Ford'un reddetmiş olduğu siparişdir. Bu kontratın tatbik mevkiî-nâ konması için Packard kumpanyası direktörlerinin kontratı tasvib eylemesi lâzım-dır.

Vaşington 3 (A.A.) — Royter: Packard kumpanyası, Rollsroyce motörlerinin imaline, kontratın imzasından on ay sonra başlayacaktır.

İcra ve itlâs kanununun bazı maddelerini değiştiren lâyiha Mecliste kabul edildi

Ankara 3 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Refet Canitez'in başkanlığında toplanmıştır.

İctimaa başlanırken Seyhan meb'usu Sefa Özler'in vefat ettiğini bildiren bağıve-kâlet tezkeresi okunmuş ve müteveffanın hatırasına hürmeten bir dakika ayakta süküt edilmiştir.

Bunu müteakib ruznameye geçilerek bazı meb'usların mezuhiyetlerine aid Meclis riyaset tezkeresi okunarak tasvib edilmiş, ordu subaylar heyetine mahsus terfi kanununun dördüncü maddesinin tadiline, Cezaevleri inşası için istikraz akdi ve gelecek yıllara sari taahhümlerde bulunulmasına

aid kanun lâhiyalarının ikinci müzakereleriyapılarak kabul edilmiştir.

Erzincan ve Erzincan yer sarsıntısından müteessir olan mintakalara yardım için yapılacak olan her nevi nakliyatın alınacak ücretlere aid kanun lâyihası ile icra ve itlâs kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine aid kanun lâyihasının da birinci müzakereleri yapılmıştır.

Meclis gene bugünkü toplantısında İstanbul Elektrik İşleri Umum Müdürlüğü'nün 1938 mali yılı bilârcuşuna aid divânî muhasebat mazbatasına da tasvib edilmiştir.

Meclis gelecek Çarşamba günü toplanacaktır.

Majino hattında 22 bin Fransız askeri mütarekeden sonra da mukavemet ettiler

Vichy, 3 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

General Weygandın bir emri yevmisi resmen bildirilmektedir:

Zabitler, küçük zabitler, askerler,

Sonuna kadar müdafaa etmek vazifesini almış olan 22 bin arkadaşınız, Majino hattının istihkâmlarında, mütarekenin mevkiî mer'iyete girmesinden beş gün sonra, mukavemet etmişlerdir. Ateş kes emri kendilerine vâsil olmadığından, ve muhasım-

ların verdikleri her malûmatı reddederler, Fransız kumandanlığı kendilerini haberdar edinceye kadar mücadeleye devam etmişlerdir.

Bu kahramanlık ve askerî vazifeye sadakat sayfası, sizin yazmış olduğunuz sayfalara ilâve edilmiştir. Bu sayfalar, bugünkü ordunun bir vasiyetnamesini teşkil edecek-tir. Yarınnın ordusu bu vesikada, bir kahramanlık bediası teşkil ettiği gibi, ağabeylerinin kendi mukadderatı vadisinde almış oldukları dersleri de ihtiva eylemektedir.

Son muharebelerde Alman kayıpları

Berlin, 3 (A.A.) — Alman umumî kargâhı, neşrettiği uzun bir tebliğde Fransa seferinin tarihçesini yapmakta ve Almanların kayıplarını hakkında aşağıdaki rakamları vermektedir:

5 Hazirandan 25 Hazirana kadar: Ölü:

16.822, kayıp: 9.921, yaralı: 68.511, 10 Mayısın mütarekeye kadar: Ölü: 27.074, kayıp: 18.384, yaralı: 111.034.

Alman tebliği, bu rakamların, şimdiki kadar yapılan tesbit ve müşahedelere istinad etmekte olduğunu ilâve eylemektedir.

Başvekil Romanya sefirini kabul etti

Ankara 3 (A.A.) — Romanyanın yeni Ankara büyük elçisi B. Cruesescu bugün saat 11.30 da Başvekil Dr. Refik Saydam tarafından kabul edilmiştir.

Türk ordusunun Hataya ayak bastığı gün

Antakya 3 (A.A.) — Türk ordusunun Hataya ayak bastığının ikinci yıldönümü olan 5 Temmuz kutulamak için Hatayın her tarafında fevkalâde hazırlıklara başlanmış-tir. Bu mutlu gün lâyık olduğu ehemmiyetle kutlanacaktır.

Romanyada vaziyet gergin

(Başarafa 1 inci sayfada)

Bilâhare, saat 10.30, 11.30 da yapılması icab eden fransızca ve ingilizce neşriyat ta yapılmamıştır.

Hülâsa, gece yarısında da Bükreş radyosu işlemyordu.

Macar başvekilinin sözleri

Budapeşte, 3 — Macar ajansı bildiriyor:

Hükümet partisinin içtimanda başvekil Kont Teleki, parlamentonun vahim bir saatte tatillerine başladığına fakat icab ederse tatil devresinde de meclisin içtimaa çağırılacağına işaret ederek (ehemmiyetli olan memleketin, gerçirmekte olduğumuz vahim saatlerde vaziyete sükûnet, asalet ve itimadla karşı koymastır) demiş ve sözüne şu suretle devam etmiştir:

Günden güne değişen vaziyeti dikkatle takip etmeğe gayret ederek, hükümet her zaman olduğu gibi istikbalde de müteyak-kız bulunacaktır. Milletın şerefi demek, millet kendi kuvvetine itimad, manevî istiklâlini muhafaza ediyor ve dostlarına sadık kalıyor demektir. Hükümet, vatanın büyümesi ve menfaatlerinin korunması vazifesini yapmağa gayret etmektedir.

(A.A.)

Macar parlamentosunda tezahürat
Budapeşte, 3 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Meb'uslar meclisinde birçok meb'uslar, Romanyada bulunan Macarların görmekte oldukları müşkülâtın bahsetmişler, müstaktil hristiyan meb'uslardan B. Koezi Horvath su beyanatta bulunmuştur:

Yirmi senelik küçük düşmelerden sonra, nihayet, Çekoslovakya'dan sonra Romanyanın da parçalanmağa başladığını görebilmekteyiz. Eminim ki İtalyan ve Alman muhik olduğunu görenek vakti geldiği zaman bunları tahakkuk ettirmek için bize yardım edeceklerdir.

Yeni millî-sosyalist partisinin lideri meb'us Mathias Motolosy Macar milletinin Transilvanya meselesi hakkında bir tek kanaati olduğunu beyan etmiştir. Bu beyanât hararetili alkışlarla karşılanmış ve meb'uslar yerlerinden kalkarak millî marşı söylemişler ve İtalya, Almanya ve Bulgaristan şerefine alkışlar yapmışlardır.

Rumen Başvekilinin beyanati

Bükreş 3 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

B. Argetoiano'nun izahatından sonra başvekil B. Tataresko söz alarak ezümle demişti ki:

Besarabya daima bir Rumen vilâyeti olacaktır ve öyle kalacaktır. Rumen hükümeti Sovyetler Birliğine karşı taahhüdlerini ifa edecektir.

Başvekil, bütün memleketten, Kralın etrafında birlik ve tesanüd istemiştir.

Başvekilin beyanatını eski Besarabya ve Bukovina meb'usları namına okunan beyanatlar takib etmiştir.

Bu beyanatlar, Besarabya ile Bukovina'nın tarih boyunca Rumen olduğunu ve Rumen kaldığını göstermektedir.

Rumen tebliği
Bükreş 3 (A.A.) — Genel Kurmaydan tebliğ edilmiştir:

Besarabyanın tahliyesi 2 Temmuz gününde devam etmiştir. Rumen kıtaatı mezkûr tarihte şu hat üzerinde bulunmakta idi: Lungu, Crasna, İrschi, Adancata, Sultza'nın şimali, Lipcani, Cergesti, Gerdanesti, Zolcani, Palesti, Cornesti, Varzaresti, Lapusna, Sarata, Galbena, Comorat, Bolgrad.

Mühim bir hâdisse kaydedilmemiştir.

Macarların tezkibi
Budapeşte, 3 (A.A.) — Macar ajansı bildiriyor:

Macaristan - Rumen hududunda sanki askerî harekât ve silâhî çarpışmalar olduğuna dair en akla gelmez mahiyette sayılar yayılmıştır. Salâhiyyettar mahfeller, bütün bu yalan haberlerin Macar olmanın membalardan geldiğini ve bunların yegâne hedefinin kargasalık çıkarmak olduğunu bildirmektedir. Halk, havayı zehirlemek için yapılan bu gibi teşebbüsleri en büyük ihtiraz ile karşılamaya davet olunmaktadır.

Bir İsviçre gazetesinde çıkan haber
Zürih, 3 (A.A.) — Royter:

Neue Zürcher Zeitung gazetesinin bildirdiğine göre, bu gazetenin Berlin muhabiri, Besarabyanın Sovyetler tarafından işgalinin Almanya'da uyardığı itiba hakkında 30 Haziranda yazdığı makale dolayısıyla Almanya'dan ihraç edilmiştir.

Bahis mevzu olan makalede, bu ilhakın Berlinde sıkıntı tevdi etmiş olduğu ve Almanyanın bütün askerî ve siyasi nüfuzunu cenubu şarki Avrupası üzerinde hissettirmesine kadar yeni haritanın yapılmasını tehir hakkındaki Alman plânlarına ciddi bir darbe vurulmuş bulunduğuna şöhlenmekte idi.

Şehir Haberleri

Ticaret heyetimiz dün Romanyadan geldi

Rumen, Yugoslav, Bulgar ve Macarlarla yeni esaslar dahilinde ticarî münasebetler tesis edilecek

İki aya yakın bir zamandanberi Romanya'da bulunan ticaret heyetimiz dün şehrimize gelmiştir. Heyet Romanyada bu memlekete ihraç ve mukabilinde ithal edeceği maddeler etrafında görüşmelerde bulunmuş ve birçok maddeler üzerinde mutabakat hâsıl olmuştur.

Bu maddeler arasında mayı mahrukat mukabili tiftik ve yapak satışı işi tamamlanmıştır. Bunların memleketimizden ihracı sonbahara kadar tamamlanacaktır ve miktarı 5.800.000 liraya baliğ olacaktır.

Bundan başka başta pamuk olmak üzere diğer bazı maddelerin de ihraç etrafında memleketimizde müzakerelere devam olunacak ve mukabilinde kereste, maden direkleri, sellüloz ve her nevi kâğıd ithal edilecektir.

Heyetimizin reisi Ticaret Vekâleti dış ticaret reisi Servet Berkin dün tiftik ve yapak ihraçatçılar birliğinde bu mevzu etrafında izahat vermiştir.

Ticaret heyetimiz Romanyada bulunduğu müddet zarfında harb vaziyeti dolayısıyla Balkanlar ve orta Avrupa memleketleri arasında emtia mübadelesini arttırmak için temaslara başlamış ve bunların yeni vaziyete uygun olarak hangi şekilde temininin faydalı olacağını araştırmıştır. Heyetimizin reisi bu hususta şunları söylemiştir:

— Ticaret ve temaslarmızın ve bu arada alâkadar hükümetler mehafilile giriştiğimiz müzakerelerin iki hedefi vardı.

1 — Yeni beynelmilel vaziyetlere uygun şekilde ticaret muamelelerinin hangi mevzular üzerinde ve hangi şekilde temininin faydalı olacağı.

2 — Yeni ticarî münasebetlerin doğduğu ihtiyaçlara göre bu memleketlerle olan ticaret muahedelerimizin tadiline lüzum olup olmadığını tetkik etmek.

Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan ve Macaristanda en ehemmiyetli ihraç maddelerimize karşı büyük bir ihtiyaç olduğu

görülmüş bulunuyoruz. Bu müşahedenin fiili neticelerini yakında piyasamız müsbet surette görecektir.

Yaptığımız resmî ve yarı resmî temaslarmızda da fevkalâde bir hüsnü kabul gördük. Bu temaslarda müttekabil ihtiyaçlara göre karşılıklı ticarî münasebetlerin yeni şartlara göre formüle edilmesine çalışıldı. Öyle tahmin ederim ki hükümetimiz bu müttekabil alâkalarını ahdî formüllere bağlanması için icab eden karar ve tedbirleri yakında alacaktır.»

Ticaret heyetimiz dönüştü iki gün Bulgaristanda kalarak Sofyada ticaret ve maliye nazırları ile görüşmüş ve Balkanlarda karşılıklı mübadele fikri memnuniyetle karşılanmıştır.

Yakında Macaristandan bir heyet gelecek elektrik malzemesi, demir mamulât ve mamul maddeler mukabilinde ham maddeler verilmesi görülecektir. Yugoslavya ile de bu esaslar üzerinde müzakereler yapılacaktır.

Bakır şilebinin tahlisine çalışılıyor

Bakır şilebinin kurtarılma ameliyesi müsbet şekilde devam etmektedir. Havalaların iyi gitmekte olması da kurtarma işine yardım etmektedir. Yaraların kapatılması hemen hemen sona ermiş gibidir. Gemi müsaade şekilde karaya oturmuş olduğundan, yüz, düme işinin kolaylıkla başarılabileceği tahmin ediliyor. Geminin süratle yüzdürülebilmesi için yükünün birazını boşaltmak icab etmektedir. Tahliye bu iş için İzmirden 500 tonluk motörlü vesalt gönderilmesini talep etmiştir.

Yugoslavyanın Moskova Sefiri Yugoslavya hükümetinin yeni Moskova sefiri doktor Milan Gavriloviç dün sabahki ekspresle Belgradtan şehrimize gelmiş, akşam treni ile Ankara'ya hareket etmiştir.

Üniversite kamplarına yarın başlanacak

İşe için ayrılan tahsisat talebeye tevzi edilecek

Üniversite talebelerinin birinci devre kamplarına yarından itibaren başlanacaktır. Birinci devre kamplarına Hukuk, İktisad ve Edebiyat Fakülteleri talebeleriyle, Yüksek Orman mektebi talebeleri iştirak edeceklerdir. Her sene yedek sübay okulunda veya çadırli leylî olarak yapılmakta olan kamplar bu sene nihari yapılacaktır. Üniversite talimatnamesine göre talebelerin kampta işleri Üniversite idaresine aidi bulunduğundan kamp masrafları olarak ayrılan para talebeye tevzi olunacak ve talebeler işlerini bu para ile temin edeceklerdir.

Üniversite talim taburunda, kampa iştirake mecbur olan talebe yarın bölük kumandanlarına müracaatla kayıtlarını yaptıracağız.

Kampa girmiyen talebeler doğrudan doğruya sınıfa kalmış olacaktırlar.

İkinci devre kampları da 1 Ağustosta başlayacak, 20 Ağustosta bitecektir.

6 vesaiti nakliye kazasında 7 kişi yaralandı

Dün Büyükdere yolunda iki otomobil kazası olmuş, ikisi kadm olmak üzere dört kişi ağır surette yaralanmıştır.

Mecidiyeköyünden Büyükdereye gitmekte olan şoför Hâmidin idaresindeki 2118 sayılı otomobil, Hacıosman bayırından geçerken aksi istikametten gelen şoför Talâtın idaresindeki 1741 sayılı otomobile çarpmıştır.

Çok şiddetli olan bu müsademe neticesinde her iki otomobil ehemmiyetli surette hasara uğramış, 1741 sayılı otomobilde bulunan yolculardan Karabet başından ağır surette yaralanmıştır.

Karabet tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmış, kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

Gene Mecidiyeköyünden Büyükdereye gitmekte olan Etem adında bir zatın idaresindeki 576 plâka sayılı hususî otomobile, Maslak asfaltından büyük bir süratle ilerlerken, direksiyonda husule gelen bir arızadan dolayı yolun solundaki İbrahimide ait tarlaya düşmüştür.

Bu sukut neticesinde devrilen otomobil parça parça olmuş ve içinde bulunan Etemle iki kadın vücudlarının müteaddid yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralıları hâdisemahalline celbolunmuş diğer bir otomobile tahvil edilmiş, alacaklılardan Alman şirketine 24 tramvay arabası terhin olunmuş.

Bunlardan başka dün şehrimizde dört vesaiti nakliye kazası daha olmuş, üç kişi yaralanmıştır.

Belediye aid 432 sayılı çöp kamyonu Yelkenciler caddesinden geçerken Mehmed adında bir genç çarpmış ve yaralanmasına sebep olmuştur. Yaralı tedavi altına alınmış, şoför hakkında takibata başlanmıştır.

Gene İstanbul Belediyesine aid, şoför Malikin idaresindeki 338 sayılı çöp kamyonu Eyübe Otaçlılar karakolundan geçerken bu yolun kenarında beklemekte olan sütcü Arife aid 3700 numaralı yük arabasına çarpmıştır.

Bu çarpma neticesinde yük arabası hasara uğramış ve kırılan ok bu sırada o civardan geçmekte olan 12 yaşlarında Naci adında bir çocuğa çarparak yaralanmasına sebep olmuştur.

Naci tedavi altına alınmış, kazaya sebep olan şoför yakalanmıştır.

Şoför Cemalin idaresindeki 1827 sayılı otomobil de dün Salkımsöğüt caddesinden geçerken yedi yaşlarında Zeki adında bir çocuğa çarpmıştır. Bu çarpma neticesinde başından yaralanan çocuk Şişli hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Şehzadebaşından Beyazda gelmekte olan şoför Hasanın idaresindeki 3906 sayılı kamyon, aynı caddede gitmekte bulunan vatman Alinin idaresindeki 93 sayılı Harbiye - Fatih tramvayına çarpmıştır.

Bu müsademe neticesinde otomobilin ön kısmı hasara uğramış, tramvayın da bütün camları kırılmıştır.

Kaza esnasında nüfusça bir ziyat olmuştur. Hâdisem etrafında zabıtaca tahkikat yapılmaktadır.

Askerlik işleri:

Şubeye davet

Yerli Eminönü As. Ş. sinden: 6/2229 sıra kaydında yedek tabib teğmen (36058) kayıtlı No. 10 Bahaettin oğlu Mustafa Şeykinin kısa bir zamanda şubeye müracaatları.

TIYATROLAR

RAŞİD RIZA TIYATROLARI

Halide Pişkin beraber

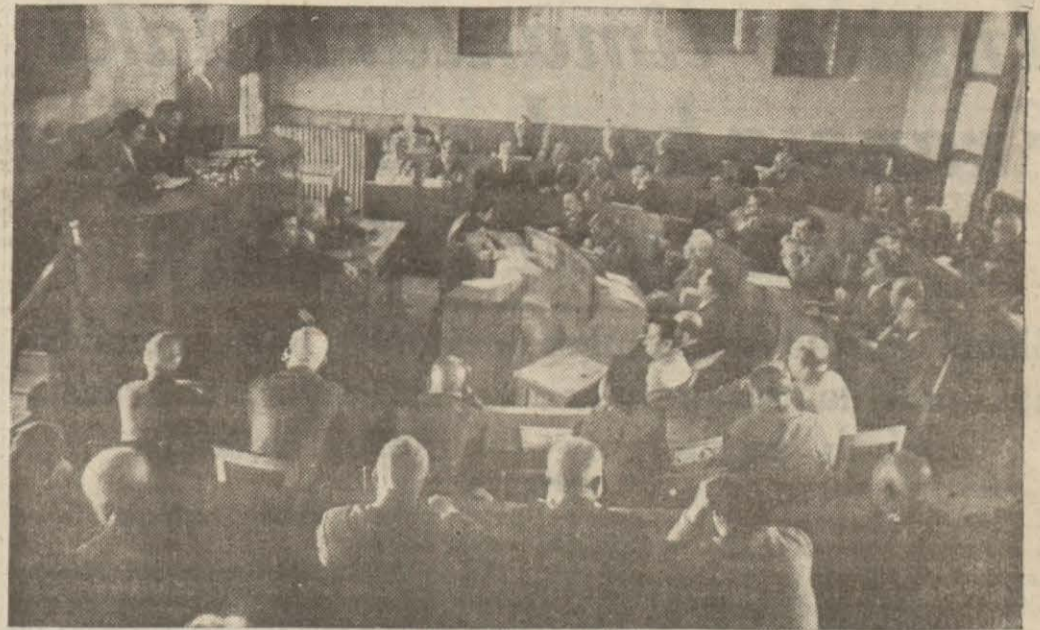
Bu akşam

KADIKÖY - SİRİNYA bahçesinde

SAÇLARIMIZ ÜTAN

Vodvil 4 - perde

Şehir Meclisi Üsküdar-Kadıköy ve Havalisi Tramvay Şirketinin tasfiyesine karar verdi

Şehir Meclisi dünkü toplantısında

İstanbul Şehir Meclisi fevkalâde toplantısını, Vali rahatsız olduğu için Vali Muavinini Hüdaî Karatabanın riyaseti altında yapmıştır. Riyaset makamını işgal eden Hüdaî Karataban celseyi açarken şunları söylemiştir:

— İstanbul Vali ve Belediye Reisimiz Dr. Lütfi Kırdar rahatsızlığı dolayısıyla bu iktimada bizzat bulunup celseyi açamadı. Bu şerefli vazifeyi tarafımdan ifasını emir buyurdular. Bu vesile ile sizlerle görüşüp, konuşmak imkân fırsatına nail olmuş bulunuyorum.

Bugünkü iktima mevzuumuz, müessis ve hissedarı olduğumuz Üsküdar, Kadıköy ve havalisi halk tramvayları Türk anonim şirketi içindir. Keyfiyeti yüksek meclisinize arz ediyorum. Bu hususu tetkik buyurularak bir karar itihazını rica ederim.»

Bundan sonra riyaset makamını mazbatasını okunmuştur. Üsküdar, Kadıköy ve havalisi tramvay şirketinin tasfiyesi için toplantıya çağırılan meclis azasına hitab eden mazbatada şunlar yazılmaktadır:

«Üsküdar, Kadıköy ve havalisi halk tramvayları bir buçuk milyon lira sermayeli bir Türk anonim şirkettir. Kote edilmiş beheri beşer liralık 300 bin hissedan mürekkebe olan sermayenin bir milyon dokuz yüz bin beş yüz on liralık hissesi Belediyenin, dört yüz altmış sekiz bin lirası Vakıflar Müdürlüğünün, yirmi iki bin iki yüz yetmiş lirası halkındır. Bundan başka şirketin 1939 senesi Haziran ayı sonuna kadar yapmış olduğu borç yokunu 1.463.817 liradır. Elektrik ve havagazi şirketlerine yapılan borçlara karşı idarenin bir kısmı malzemesi ve gayri menkulleri ipotek edilmiş, alacaklılardan Alman şirketine 24 tramvay arabası terhin olunmuş.

Küçük haberler

Yugoslav vapuru — Köstenceden gelecek limanımızda dört gündüberi bekleyen Yugoslav bandıralı Loycen vapuru dün hareket etmiştir. Adriyatik denizinin İtalyanlar tarafından kapatılmış olması dolayısıyla, gemi mensub bulunduğu Zara limanına dönmeyeceği cihetle muhtemel olarak Yunanistan limanlarından birinde kalacaktır. Bundan başka geminin kılavuz olarak bağlı bulunduğu limana gitmesi de ihtimal dahilindedir.

İnhisarlar Vekili — Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz dün yanında İnhisarlar umum müdürü olduğu halde İnhisar fabrikalarını gezmiş ve bazı izahat almıştır.

Tramvay Şirketi Umumi Heyeti — İstanbul Şehir Meclisi, Üsküdar, Kadıköy ve havalisi tramvay şirketinin tasfiyesine karar vermesi üzerine şirketin umumi heyeti bu sabah bir toplantı yapacaktır. Toplantıda umumi heyete belediye kararını bildirecek ve bu hususta muvafakatleri almacaktır.

Yiyecek maddeleri — Belediye, geçen seneki ile bu seneki yiyecek maddelerinin fiyatlarını tetkik etmiş, yağ fiyatlarında yüzde yirmi, pirinç fiyatlarında yüzde on iki, fasulye yüzde yirmi beş, karaman etki fiyatında yüzde yirmi beş bir yükselme tesbit etmiştir. Zeytin tanesi fiyatları yüzde otuz beş nisbetinde ucuzlanmış, kuzu etki fiyatlarında fark olmadığı görülmüştür.

Lisans müsaadesi — Entersanjabl memleketlerle ticarî münasebeti kolaylaştırmak üzere Ticaret Vekâletince veniden bazı tedbirler alınmıştır. Mintaka Ticaret Müdürlükleri müstacel ahvalde lisansa tâbi kümes hayvanları ve etleri, süt tozu, yurmut, taze ve tuzlu balık, kuru sebze, reçeller, zeytin, sifala yağı, sabun, bazı cins keresteler, keten ve kendir ve halî için lisans müsaadesi vermeğe salâhiyettar adedilmiştir.

Mersin seferleri — Akdenizdeki vaziyet üzerine bir müddettenberi tatil edilen Mersin postalarının yeniden açılması düşünülmektedir. Buna sebep olarak da Mersin ve havalisine yapılacak nakliyatın iktimandan doğacak intizamlılığına mâni olmaktır. Son vaziyet üzerine bu havalide yapılan kömür nakliyatı da çok azaldığından ileride bazı mahzurlar zuhur edeceği tahmin edilmektedir.

İş Bankasına 66.511 lira borç tahakkül ettirildiği görülmüştür. Bu idareye yardım edilmesi imkânsızdır. Üsküdar, Kadıköy ve havalisi tramvay işletmesinin idamesi için bir hal çaresi bulunmasını tetkik ediyoruz.»

Azalardan birkaçı mazbatasını muhtelit encümen tarafından tetkikini istedikleri için bu tetkikatı yapıcıya kadar celseye ara verilmiştir. Bir müddet sonra ikinci celse açıldığı zaman muhtelit encümenin mazbatasını okunmuştur. Mazbatada şirketin borçları ayrı ayrı tadad olunmakta ve umumi heyete şu karar bildirilmektedir:

1 — Şirketin faaliyetinin idamesi için alacaklılarla bir anlaşma teması yapmak üzere riyaset makamına salâhiyet verilmesine,

2 — Alacaklılarla anlaşmaya varılmadığı takdirde şirketin umumi heyetinden tasfiye kararı istinzaç etmek üzere gene riyaset makamına salâhiyet verilmesine,

3 — Tasfiyeye karar verildiği takdirde âmme hizmetine zarar verilmemek için seyrüseferin aynı intizamla devamına çalışılmasını temin etmek üzere makama salâhiyet verilmesine müsaadesini talep ederiz.

Gene mazbatada alacaklılarla evvelce yapılan temaslardan bir neticeye varılmadığı görülmüş olduğundan Belediye reisi tarafından şirketin tasfiyesine gidileceği tebarüz ettirilmekte idi. Meclisin umumi heyeti bu kararı tasvib etmiştir.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Bütçe Encümeni Reisi avukat Halil Hilmi rahatsız oldukları için bir heyetin bu zevatı meclis namına ziyarete gitmesi kararlaştırılmış, toplantıya nihayet verilmiştir.

Merdivenköy cinayeti yeni bir safhaya girdi

Bir müddet evvel Merdivenköyle Sahrayı, cecid arasındaki hâl bir mer'ada bulunan on bir yerinden bıçaklanmış ve başı koparılmış cesede aid başın o civarda bir tarlada gömülü olarak bulunduğunu dün yazmıştık.

Kesik başın bu suretle meydana çıkarılması evvelce de bildirildiği gibi ölünün hukûvetinin süratle tesbitine yararı ve makûlün Kadıköy temizlik işleri amelesinden Mevlüd adında bir genç olduğu anlaşılmıştır.

Tarlada gömülü olan baş, bir sepet içinde ve temizlik amelesine mahsus bir elbiseyle sarılı olarak bulunmuştur.

Cinayetin vukubulduğu gündüberi amele Mevlüdün ortada olmayışı ve makûlün bu ameleyle fevkalâde müsaabete cesedin hüviyeti hakkında alâkadarlara bu kanaati vermiştir.

Diğer taraftan bu esrarengiz vak'â etrafında şimdiye kadar yapılan tahkikat serinine nazaran, katilin bu tüyler ürpertici cinayeti, kıskançlıktan mütevellid intikam hisleriyle yaptığı ihtimali gitgide kuvvetlenmektedir.

Nitekim, cesedin üzerinde yapılan otopsi neticesinde ölüm, kalb nahiyesinde vurulan yedi büyük ve derin bıçak yaralarının derhal intaç etmiş olmasına rağmen bilâhare de başın vücudun kesilerek ayrılmış bulunması keyfiyetleri bu zanları takviye etmektedir.

Katil bugüne kadar kat'iyetle taayyün etmemiş olmakla beraber ilk gündüberi nezaret altında bulundurulmuş bir şahıs üzerindeki şüpheler gitgide artmaktadır.

Alâkadar makamdan hakkındaki tevki kararını istihsal edilen bu adamın sorgusu yapılmıştır.

Hâdisenin tahkikatı zabıta ve Üsküdar müddeiumumilliği dün de geç vakte kadar meşgul olmuştur.

Teknik okulu imtihanları — Nafia Vekâletine bağlı Yıldızdaki Teknik okulunda imtihanlar bitmiştir. Okulun inşaat mühendisliği şubesinde okuyan 35 talebeden 34 ü muvaffak olmuştur. Yeni mezunların mektebdan ayrılmaları münasebetile bugün öğleden sonra bir merasim yapılacaktır.

Elektrik cereyanına kapılan bir amele öldü

Beylebeyinde Abdullahağa caddesinde 53 sayılı evde oturan ve Üsküdar tramvay deposunda elektrikçilik yapan, yirmi beş yaşlarında Osman Sezer adında bir işçi dün, fabrikada elektrik kablolarını tamirle uğraşırken, dikkatsizlik neticesinde elini cereyana kapmıştır. Osman bu kaza neticesinde baygın bir halde yere düşmüş ve az sonra da tedavi edilmek üzere kaldırıldığı Nümmene hastanesinde ölmüştür.

Hâdisem etrafında Adliye ve zabıta tahkikat yapılmaktadır.

Hırsızlık yapan dört kadın hapse mahkûm edildiler

Hikmet, Zeliha, Fevziye ve Hanife isimlerinde dört genç kadının Bakırköyünde iki tuhafiyeci dükkandan kaldırıcılık suretiyle bir çok eşya çaldıklarını ve bilâhare yakalanarak, adliyeye verildiklerini yazmıştık.

Suçlu kadınların Sultanahmed 3 üncü sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşmaları dün sona ermiştir. Neticede mahkeme Zeliha, Hikmet ve Fevziyeyi 5 şer ay, Hanifenin de 3 ay 10 gün müddetle hapislerine karar vermiştir.

Üniversitede yarın merasimle diploma tevzi edilecek

Üniversite imtihanlarında muvaffakiyet nisbeti az olup, hukuk fakültesi birinci sınıfında bu nisbet yüzde yediyi geçmiyor

Üniversitenin muhtelif fakültelerinde Haziran devresi imtihan neticeleri dün talebeye tebliğ edilmiştir.

Bu yıl Haziran devresi imtihanlarında muvaffakiyet nisbeti çok azdır.

Bilhassa Hukuk Fakültesinde birinci sınıfta muvaffakiyet nisbeti yüzde yediyi geçmemektedir. Bu fakültenin birinci sınıfında 854 talebe bulunduğu halde bunlardan ancak 77 talebe ikinci sınıfa geçebilmektedir. Aynı fakültenin ikinci sınıfında 225 talebeden 81, üçüncü sınıfında 150 talebeden 83, dördüncü sınıfında 150 talebeden 88 kişi muvaffak olmuştur. Birinci sınıftaki muvaffakiyetsizliğin çok fazla olması alâkadarlarca ehemmiyetle tetkik olunmaktadır.

İktisad Fakültesinde birinci sınıfta 312

talebeden 34, ikinci sınıfta 135 talebeden 13, üçüncü sınıfta 93 talebeden 22, dördüncü sınıfta 31 talebeden 14 ü muvaffak olmuştur.

Üniversitenin diğer fakültelerinde de muvaffakiyet nisbeti yüzde 15-20 arasında tehalül etmektedir.

Haziran devresinde Hukuk Fakültesinden 88, İktisad Fakültesinden 31, Edebiyat Fakültesinde tarih şubesinde 3, coğrafyadan 6, felsefeden 7, romanolojiden 3, Eti Sümerden 1 olmak üzere cem'an 20 kişi mezun olmuştur. Üniversitede yeni mezunlara diplomaları yarın merasimle tevzi olunacaktır. Diploma tevzi merasiminde bulunmak üzere Başvekil Refik Saydam ile Maarif Vekili Hasan Ali Yücelin şehrimize gelmeleri beklenmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey ga... Amerika.. İn... zetelerde okudum... gütereye yardımı... ... Tahdid edecek bir karar imzalamış... Hasan Bey — Gön... derdikleri mesajla... rın kâğıdlarını mu... uftatacaklar, der... sını!

Balkanlarda barış devam edecektir, fakat ne zamana kadar?!

Macar - Rumen, ve Bulgar - Rumen hududlarında olduklarını duyduğumuz hâdiselerin hiç biri izam olunacak şeyler değildir. Bunlar büyük bir yer depreminde sonra gelen ve derece derece azalıp biten küçük sarsıntılara benzerler.

Filvaki Fransanın çökmesi ve İngilterenin pek yakın bir Alman tehdidine maruz bulunması Rumen dış politikasının dayandığı ana temel ayaklarının yıkılmasını mücbir oldu. Zaten bu hâdiselerde ehemmiyetli bir müvazenesizlik yapılmıştı. Önce sonra, orta Avrupa devletlerinin batıda çetin bir harble meşgul olmaları Romanyayı Sovyet Rusya ile başbaşa bıraktı ve bunun tabii bir neticesi olarak Romanya, 22 yıl evvel Rusyanın, zayıf ve dar bir zamanında ele geçirdiği Besarabya ile kendisine Avusturyadan verilen Bukovinanın şimalini, ağzını bile açmadan kuvvetli komşusuna terke mecbur oldu. Bu hâdiselerin Balkanların şimal doğusunda vukua getirdiği deprem o kadar anı ve büyük olmuştur ki bir takım serpinti zelzeleler yapmaması mümkün değildi. Fakat bu zelzeleler şimdilik Bulgarların ve Macarların Rumen hududlarını aşmaksızın yerlerinde tepinmekten ibaret kalmaları tabiidir.

Birkaç gün evvel (1) yazdığım bir makalede Sovyet Rusyanın Besarabyayı geri istemek ve üstelik Bukovinanın şimal kısmını almak için Mihver devletlerinin batıda ve Akdenizde İngiltere ile tamamilde meşgul buldukları ve bu sebeble Avrupanın doğusunda ve cenub doğusunda sükkünat devamından başka bir şey istemedikleri bir zamanı intihab etmesi keyfiyetini tesadüfî olamayacağına işaret etmiş ve şöyle demişim:

«... Revizyonist iki memleket (Macaristan ve Bulgaristan) ancak ya Rusya tarafından veyahud Mihver devletleri cihetinden bir teşvik ve yardım görmeye hak kazanırlar. Sovyet Rusyanın şimalinde onlara yardım sebesizdir ve dolayısıyla varid değildir. Mihverin teşvik ve yardımına gelince o da şu sırada muhtemel görülemez. O halde görülmüyor ki Bukovinanın şimalinde Besarabyanın Sovyet Rusya tarafından işgal edilmesi hâdisesi, Romanya ve dostları için her ne kadar elim ve acıklı olsa da, mahalli kalacak ve şimdilik böylece kapanacaktır.»

Filvaki Romanya mahza ihtiyatî bir ted-

(1) Son Postanın 30 Haziran tarihli nüshası.

YAZAN
**Emekli general
H. Emir Erkilet**
«Son Posta»nın askerî muharriri

bir olarak hava ve kara kuvvetlerini seferber etti ve Macaristan aynı şeyi yapar gördü; Nöyvi muahedesinin askerî maddelerinin lağvını, 1938 de, Selânikte Balkan devletlerine kabul ettiren ve dolayısıyla askerî ve harb hazırlıklarını çoktanberi ileri götüren Bulgaristan bir şeyler yapar gibi göründü; bazı hudud karakol vak'aları da oldu ve belki daha olacaktı; hattâ Macar ve Bulgar komitecilerinin Transilvanya ile Dobruca'da bazı vak'alar çıkarmaları kabildir; fakat bütün bunlar, Macarlarla Bulgarların, bugünkü vaziyete göre, Almanya ile İtalyanın arzu ve müsaadeleri haricinde hiçbir ehemmiyetli ve kat'î hareket girişimyecekleri hakikatini zerre kadar değiştirmezler. Bu büyük devletler ise şu anda garbda meşguldürler ve tabiatile ne doğuda ve ne de cenub doğuda barışın hiçbir suretle bozulmasını istemezler.

Kezalik Besarabya meselesinde Almanya ile Sovyet Rusyanın anlaşmamış olmalarının ve hattâ bu hususta İtalyanın rızasının tahsil edilmemiş olmasının mümkün olmamasına rağmen Mihver devletlerinin, Avrupanın doğusunda ve Balkanların şimal doğusunda harekete geçmek için Sovyet Rusyanın bu anı seçmiş olmasını hoş görmemiş olmaları pek muhtemeldir. Fakat Sovyet Rusyanın daha ileri giderek kendi hesabına Romanyadan daha fazla yerler ve Rumen Karadeniz sahilleriyle Tunada üsler istemeğe kalkışması ve aynı zamanda Bulgarların harekete geçmeğe teşvik eylemesi gibi herhangi bir hareket onun Mihver devletlerine açıktan açığa meydan okuması demek olacağı için bu yolda çıkan şayialara zaten daha bidayette kulak asmamıştık.

Bu mülâhazalara bakarak Balkanlarda vaziyetin büsbütün durulduğuna hükmetmekte olduğumuz zannolunmasın! Balkanlarda istikrar ve devamlı sükûnet teessüs etmesi harbin neticesine bakar. Bu istikrar ve sükûnetin şekli ve mahiyeti ile üzerine kurulacağı esaslar da harbin hangi devletler tarafından ne halde kazanılacağına tabiidir.

Balkan yarımadası, tarihin burasını tanıdığı gündenberi, ya en yakın kudretli bir devletin malikânesi veyahud devletler arasında bir müvazenenin oyuncuğu olmuştur. Balkanları, dıştan basan ve içten kay-

nayan, türlü ihtirasların daima bir kurbanı olmaktan kurtarabilecek tek necib fikir, tek yüksek çare bir Balkan ittihadı ve hiç olmazsa bir Balkan ittifağı idi. Fakat buna, bu yegâne selâmet çaresine engel olan gene o meş'um dış tesirleri ve bu tesirlerde necat arayan gene bir Balkan devletinin revizyonist siyaseti olmuştur. O devlet ki bugün ateşle ve barutla oynuyarak kendini yeni bir Balkan hâlesinin baş meş'ulü mevkiine koyuyor.

Filvaki bugün eğer Balkanlarda sulh devam ediyorsa bilmelidir ki bunu Romanyanın doğu büyük komşusuna karşı almış olduğu barışçı duruma ve Besarabya ile Bukovinanın şimalini harbsiz terketmek gibi büyük bir fedakârlığa katlanmasına borçluyuz. Yoksa Sovyet Rusya ile Romanya arasında bir harb Bulgaristanla Macaristanla Dobruca ve Transilvanyaya taarruzlarını ve bu da, Allah bilir, daha neleri mücbir olurdu. İşte Romanyanın makul hareketi ve Sovyetler Birliğinin, aşkâr görüldüğü üzere, ne Macaristan ve ne Bulgaristanı harekete teşvik etmekte şimdilik herhangi bir menfaat görmemesi Balkanlarda şimdilik ve bu seferlik vaziyeti kurtarmıştır.

Romanyadan, nüfusça, tamam beş defa daha küçük olan Finlandiya da geçen sene Sovyet Rusya tarafından arazi talebi karşısında kalmış, fakat kabul etmiyerek, nüfusça kendisinden 50 defa daha büyük bir devlete karşı harbi göze almıştı. Bunun üzerine o, tarihin şimdikiye kadar görmediği ve hiç kaydetmediği bir kahramanlık, çiviklik ve ustalıklı üç ay hâbermiş idi. Finlandiyanın, o zaman, bu harbi göze alması için, Kareli berzahının dar ve müstahkem olması, Rusların Ladoga gölünün şimalindeki mntakalardan yapacakları bir taarruzda, gerek kış ve gerek yolsuzluk dolayısıyla, az şansları olması, gibi bir takım ehemmiyetli ve esaslı askerî sebepler vardı. Bundan başka o, sebati sayesinde, harbin devamı müddetince, müttetiklerin Petsamoya büyük bir seferî ordu çıkarmaları veyahud büyük bir orduyu Norveç ve İsveç üstünden yollamalarını umabilirdi. Finlandiya herkes gibi biliyordu ki İngilterenin muazzam bir donanması vardı. Büyük Harbe dünyanın en büyük uçak filosile beraber yüz tümenlik büyük bir kara ordusu seferber edebilmiş, 47 milyon nüfus ve sonsuz müstemleklerle servetlere malik muazzam bir devlettir. Fransa da birkaç yıl evveline kadar Avrupanın en büyük kara ve hava kuvvetlerine malik bir devleti sayılırdı. İtalya bile Finlandiyanın lehinde

(Devamı 7 inci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

ALTINCI HİS

Bir gazetede okudum:
Bildiğimiz beş histen gayri, altıncı bir his daha mevcudmuş ki, buna istikamet tayini hissi diyorlarmış.

Kedilerde, ve güvercinlerde pek kuvvetli olan bu hissin, insanlarda ne derecede olduğu henüz tesbit edilememiş.

Bazıları:
— İstikamet tayini hissi insanlarda hayvanlarda olduğundan daha çok kuvvetlidir.

Diyorlar, bazıları da:
— İstikamet tayini hissi insanlarda yoktur.

İddiasında bulunuyorlarmış.
Makaleyi okuduktan sonra bir an düşündüm. Ve «istikamet tayini hissi, insanlarda hayvanlarda olduğundan daha çok kuvvetlidir».

Diyenlere hak verdim: Düşündükçe bu fikri teyid eden misaller buldum:
İşte bir misal:

Umumiyetle insanlar servetin bulunduğu istikamette yürürler. Servet bazılarında yakın mesafede olur, vâsil olurlar. Servet kendilerine uzak mesafede olanlar da gene istikamet değiştirilmeden yürürler. Ne çare ki ömürleri servete ulaşmalarına kâfi gelmez.

Bir misal daha:
Herhangi bir kadını bir caddede bırakınız; istikamet tayin etmeden:
— Yürül

Deyiniz. Dosdoğru ya bir şapka, ya bir kumaşçı dükkânına, yahud da kadın terzisine gider.

Kadını bu üç yerden birine sevkeden his de istikamet tayini hissinden başka bir şey olamaz.

Bir misal daha:
Ayyaş vakti kerahatte evine gitmeyi niyet edebilir. Fakat bir türlü ayakları ona itaat etmez. Evine gitmek istemesine rağmen ayakları onu meyhaneye sürüklerler.

Ayyaş meyhaneye sürükliyen his de istikamet tayini hissidir.

Bir misal daha:
İstikamet tayini hissi, evli erkeği yolda evinden başka her istikamette yürütür. Fakat evli erkek:

— Evime gideceğim!
Der. His gene onu başka istikametlere sürükler.

Evli erkek toparlanır:
— Evime gideceğim.
İstikamet tayini hissi onu başka taraflara sürüklemekte devam eder.

Erkek bir kere daha toparlanır:
— Evime gideceğim.
Ve nihayet ya suuru galebe eder, evine gider, yahud da istikamet tayini hissi suuru alt eder evli erkeği evinden gayri bir yere sürükleyip götürür.

İsmet Hulusi

GÖNÜLİSLERİ

Söylemesi kolay yapması zor

Yazıma başlık olarak koyduğum cümleyi bir genç okuyucumun mektubundan çıkardım. Beni tenkid ediyor, beni tenkid ederken de memleketin mühim bir eksikliğine dokunuyor. İşin fenası, haklıdır. Tamamen haklıdır. Diyor ki:

«— Geçenlerde bir yazımda balayı seyahatine dokunmuştu, yeni evlenen bir aileye, imkân olduğuna göre kendilerini ebedî hatıra bırakacak olan bu zevkten mahrum etmemelerini tavsiye ediyordunuz, galiba rahat bir vapurda meselâ Trabzuna kadar gidip gelmeleri nasihatini veriyordunuz. Okuyucularınız bu zamanda bu rahat vapuru bulabildiler mi? Hiç sanmıyorum. Fakat işte ben de yeni evlendim ve kocamla bir balayı seyahati yapmak istedik. Tabii memleket içinde, fakat işte olmadı. Uzaklara gitmekten İstanbul sayfiyelerinde bir aylık rahat bir otel hayatı deniyelim, dedik.

Sayfiyede banyolu, tuvaletli, geniş, rahat bir otel bulmak ne mümkün. Şöyle böylesine razı olduk, bizden günde on lira aldılar, kahvesi, suyu veya bir limonatası ile bu parayı on beş liraya çıkarmanın yolunu da buldular. Yapabilirdik, iki hafta oturduk, fakat eğlendik mi diyecerkisiz? Ne gezer?

Üç dört sene evvel ebeveynimle «Karlslbad» a yaptığım bir seyahati hatırlıyorum. Dünyanın en güzel su şehirlerinden biri olan bu köşenin mükkemmel bir pansiyonunda benim banyolu, tuvaletli, geniş balkonlu, bir salon kadar büyük odam için günde yalnız 2 Türk lirası veriyorlardı. Okuyucunuza balayı yapmasını tavsiye ediyorsunuz, ne güzel fikir, fakat söylemesi kolay, yapması zor.»

Bu genç kadının mektubuna ilâve edilecek bir mütalea yoktur.

TEYZE

KADIN

Genç gösteren genç ve şık bir moda

Şıklığın esası genç görünmek değil midir? Bu bakımdan bugünkü modelimizi birinci derecede modeller arasına katabiliriz. Üstleri büzgünlü kısa kollu, roba gibi başlayıp iki yandan iki renkli çizgili halinde kalçalarına inen ve orada büzgünlü birer ceb gibi nihayetlenen yan paçalar ona son derece gençlik vermektedir. Yaka da ayrıca sade ve genç

«Son Posta»nın edebî tefrikası: 62

GARİB BİR İZDİVAÇ

Nakleden: Muazzes Tahsin Berkand

Buna da, başımızın siyah buklelerini, sallıyarak: «Peki!» dersiniz beni cidden mes'ud edeceksiniz.

Hatırlıyor musunuz? Bana bir adama karşı incizab duyduğunuzu söylemiştiniz. Daha doğrusu bunu açıkça itiraf etmeden bana anlatmıştınız. Kandillide karşı karşıya yemek yediğimiz gündü. Şimdi size sualler soracak değilim. Bu adamın kim olduğunun bence ehemmiyeti yoktur; fakat bu itirafınız beni çok düşündürüyor. Sizin hayatınızı bu şekilde benimkine bağlamanıza müsaade etmemeli, bunu size teklif etmemeli idim.

Neyse, olan oldu. Şimdi ricama geliyorum: Benim gaybubetim esnasında o adamı mümkün olduğu kadar az görmeyi istiyordum Zeyneb... Bu sözlerimden fena bir mana çıkarmaya sakın kalkışmayın! Sizin benim şeref ve haysiyetimi rencide edecek en ufak bir hareketten tevakkî edeceğinize eminim; beni üzen nokta bu değildir. Diğer taraftan, bir insanın sevdiği birisini görmekten kendisini menetmesinin pek güç olduğunu da biliyorum; fakat, bir erkeğin karısı iken diğer birini sevmekte büyük tehlikeler vardır yavrum. Binaenaleyh, benim avdetime kadar onunla sık sık buluşmamanızı çok rica ediyorum. Benim büyük tecrübelerim var: Bu vaziyetler karşısında halkın neler söylediğini, ne gibi dedikodular çıkardığını bilirim.

Suna emin olunuz ki Zeyneb, İstanbulla avdet eder etmez, yalnız sizin menfaatinizi düşünerek her sevi yoluna koymağa çalışacaktır. Şimdilik benim tavsiyelerimi nazarı dikkate alarak ihtiyatlı hareket etmelisiniz yavrum. Ne kendiniz, ne de sevdiğiniz adamın üzerine yabancî gözleri çekmeyiniz. Eğer o adam size lâyük bir erkeğe benim bu sözlerimin doğruluğunu takdir edecek tir.

Zeynebciğim, ikimiz de pek fena bir

him bir karar vermekte ikimiz de pek acele etmişiz, ikimiz de o gün gayri tabii denilecek kadar asabımızı mağlûb olmuşuz. Maamafih, küçük bir kızi ken-dimle beraber garib bir maceraya sürüklendiğinden dolayı kendimi mes'ul addederek bu badireden sizin mümkün olduğunuz kadar az zararlı çıkmanız için elimden geleni yapacağım. Bana gelince, merhamete hiç lâyük değilim... Bilhassa hiddet etmeyip sözlerime lâyük olan ehemmiyeti veriniz... Böyle yapacağınza eminim. İşte gene siyah buklelerin başımızın üzerinde dalgalanarak «evet!» dediğini görüyorum.

Yakında görüşeceğiz Zeyneb.. şimdilik Allaha ısmarladık yavrum.»

Mektubun sonunda bir hamis vardı: «Seyahate çıkacağım gün, kendi kendinize cebrederek harice karşı vaziyetimin acayibliğini belli etmemek hususunda gösterdiğiniz gayrete çok teşekkür ederim. Veda anında, herkesin karısını samimî bir alâka ile sarıldığı göreyerek bizim bulunduğumuz müthiş vaziyeti daha acı bir şekilde takdir ediyor ve bilâihtiyar üzülüyordum. Beni bu üzüntüden kurtarmak nezaketinizi gösterdiğinizize ve âlemin karşısında beni gülünç bir hale düşmekten kurtardığınızın pek minnettarım. O dakikada kendimi cidden sevilen ve eksikliğine acınan bir koca zannettim. Bana bu hissi verdiğinizden dolayı size müteşekkirim. O günün hatırasını ebediyen kalbimde yaşatacağım.»

Zeyneb bu mektubu tekrar tekrar okudu... Bulduğu haleti ruhiye içinde bu ıhtar ve bu rica cidden çok garibdi. Bunu düşünmek genç kızi acı acı güldürdü ve kendi kendine mırıldandı: «Ah Halûk! Eğer bilsen, senin yalvararak istediğin şeyi yapmanın benim için ne kadar kolay olduğunu bilsen!»

Elindeki mektubu titrek dudaklarına götürerek onun yazısını okıya okıya

sonuna kadar hatırlıyacağım Halûk!» Hakikaten Yeşilköy tayyare istasyonundaki vedalarına aid hatıralar canlı olarak onda yaşıyordu. Kollarını boynuna doladığı zaman Halûk da bilâihtiyar onu göğsünün üzerinde sıkılamış mıydı? Ne tatlı bir buse ile dudakları birleşmişti! Belki de bu öpüşte eksik olan bir şey vardı amma onları birbirlerine ne kadar yaklaştırmıştı!

X

Zeyneb bir sabah erkenden dadısının geldiğini hayretle gördü. İhtiyar kadının her vakit sakin görünen yüzünde büyük bir heyecan vardı. Koynundan çıkardığı bir zarfı Zeynebe uzattı.

— Al kızım, şunu oku... Zarfın üstünde rahmetli hanımefendinin ismi var amma...

Genç kız, onun sözünü bitirmesini beklemeden zarfı eline aldı. Buruşukluktan ve üstündeki çizgilerden, siliklerden, bunun epeyce zaman postahanesinden postahaneye dolaştığını anlaşıyordu; fakat üstündeki damgaya gözü ilişir ilişmez, kalbinin duracağı gibi çarpıştığını hissetti ve hemen odasına koşarak zarfı açtı.

Mektub Yoksullarevi müdürlüğünden geliyordu ve Saide Hanıma hitaben yazılmıştı. Yoksullarevi müdürlüğü Saide Hanıma, vaktile kendisine tevdi edilmiş olan küçük kızin annesi olduğuna söylüyor bir kadının kendilerine müraacaat ederek kızını görmek istediğini ve yavrusunun terkettiğinden dolayı acı göz yaşları döktüğünü yazdıktan sonra, kadının söylediği tarih ve anlatıldığı şeylerin o zamanki kayıtlara uygun olduğunu bildiriyor ve Saide Hanımdan, isminin Mehpare olduğuna söylüyor bu kadıncağızı kabul etmesini rica ediyordu. Müdürün kanaatine ve fikrine o, Zeyneb annesi

Bunları biliyor mu idiniz? Hicret eden yengeçler

Kuşlar arasında mevsimlere göre, yer değiştirenler mevcudsa, deniz hayvanları arasında da böylesi vardır. Bilhassa, yengeçler bunların başında gelir. Yengeçlerin denizde yer değiştirdiklerini, bir taraftan tutulanların suda bozulmıyacak boya ile işaretlenip tekrar suya atılmaları üzerine bunların otuz kilometre uzak yerlerde tutulmalarından anlaşılmıştır. Tecrübe tekrarlanınca muayyen mevsimlerde, muayyen yerlere hicret ettikleri tesbit edilmiştir.

Maça gelen çekirgeler

1937 senesinde cenubi Afrika şehirlerinden birinde bir kriket maçı yapıldığı esnada havada bulut halinde çekirgeler görülmüştür. Çekirgeler doğrudan maça yapıldığı sahaya inmişler ve otları yemiye başlamışlardır. Kriket maçı yapanların vücudları da bu esnada çekirgelerle örtülmüştür. Maç yapanları sahadan kurtarmak ve çekirgelerin temizlemek için şehir yardım ekipleri tam iki saat uğraşmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Lisan âlimi papağanlar

Papağanlar içinde hafızaları oldukça kuvvetli olanlar mevcuttur. Amazon çinisi papağanlar arasında birkaç lisan öğrenmişler, ve aynı şeyin muhtelif lisanlarda adlarını tekrar edenlere tesadüf e-

Memleket Haberleri

Aksaray civarı çok zengin madenlerle doludur

Bilhassa Gelegüle köyünde bol miktarda fıskıran hamızı karbon gazı mutasavver büyük kimya fabrikalarımız için çok faydalı olacaktır

Aksaray (Hususi) — Aksaray madenleri itibarile çok zengin bir münaka olup şimdiki kadar bu madenler üzerinde esaslı bir tetkik yapılmamıştır.

Kazanın Sarıkaraman köyünde zengin simli kurşun madenleri mevcut olup evvelce bu münakadaki madenin imtiyazı Kirgizlere verilmiş ve bir müddet işletildikten sonra imtiyaz bazı sebeblerle feshedildiğinden yıllardanberi bu maden yüzüstü kalmıştır.

Bundan başka son zamanlarda Genedala köyünde sathı arzı çok yakın zengin kökür madeni bulunmuştur. Derinleştikçe kökür nisbeti çoğalmakta ve bu kökürün Keçiborlu kökürleri kadar bol olduğu anlaşılmaktadır. Gene bu köyde mezbul olarak alominyum ve sap madenleri de bulunmuş, bunların geniş bir sahaya ihtiva ettikleri tahakkuk etmiştir.

En mühim olan Gelegüle köyünde bulunan gazdır. Halk arasında (Horthort) tabir edilen ve hizasına gelen kuş ve hayvanatı öldürdüğü söylenen bu yerde toprak sathından şiddetli bir tazyik ile hamızkarbon (Garbone di oxyde) gazı bulunmuştur.

Bu gazın yıllardanberi maden tetkik ve arama enstitüsü tarafından aranıldığı ve Türkiye inşaatı mutasavver büyük kimya fabrikalarına ve buz fabrikalarına çok elzem bir gaz olduğu anlaşılmıştır.

Bunlardan başka Acıpınar kömürleri ve evvelce bulunduğunu haber verdiğimiz demir

madenleri ile Aksaray maden bakımından da büyük bir emniyeti haiz bir beldedir.

Bu madenler üzerinde esaslı bir tetkik yapıldığı takdirde memleketimiz için hayırlı neticeler vereceği şüphesizdir.

Sulama işleri

Aksaraydaki sulama işlerine Nafia Vekâletince el konarak esaslı bir tetkike tâbi tutulmaya başlanmıştır. İlk iş olarak Karasaz bataklığındaki suların islahı işi ele alınmış olup iki mühendis bu sahada yapılacak kolların projelerini ihzarla meşguldür.

Ulurmak üzerinde yapılması düşünülen baraj için evvelce jeolojik tetkikata ihtiyaç hissedilmişti. Bu defa gelen mühendis Her Lan Ulurmak yatağında esaslı tetkikat yapılarak Kireçlik boğazı tabir edilen kasabaya beş kilometre mesafedeki yerin baraj inşasına çok müsaid olduğunu ve bazalt kayaları mevcut olan bu sahada baraj inşa edilebileceğini ve bu arazinin suyu sızdırmayacağını bir raporla mercline bildirmiştir.

Aksaray orta Anadolu'nun buğday ambarı denilmeğe hak kazanmış bir ziraat muhiti olup sulama işleri islah edildiği ve bilhassa Ulurmak üzerinde bir baraj inşa olunduğu takdirde çok münbit olan arazinin verim kudretini tezyid edeceği şüphesizdir. Yüksek Nafia Vekâletinin el koyduğu bu sulama işinde Ulurmak üzerinde barajı da inşa ederek muhitin büyük bir ihtiyacını karşılayacağı şüphesizdir.

Yaz saatlerinden sonra Gemlik halkı radyo dinleyemiyor

Bütün memlekette olduğu gibi Gemlikte de yaz saatlerinin tatbikine başlandı. Hükümet, bu saatlerin tatbikinde her türlü ihtiyacları düşünerek hiç bir şeyde en ufak bir değişiklik yapmadı. Fakat Gemlikten aldığımız bir mektuba göre, kasabanın elektrik şirketi yaz saatlerini müteakib, tam radyo saatlerinde şehre elektrik vermemiye başlamıştır. İleri sürülen sebebe de şu: Henüz ortak kararlamış bulunuyor.

Halbuki bizim memleketimizde radyo bir kültür kaynağı mahiyetinde muhafaza etmektedir. Halkı devlet tammimlerinden en çok bu ufak makine haberdar eder, ayrıca konferanslar, müsahabeler ve millî musiki bu makine vasıtasıyla halka yayılır.

Gemlik elektrik şirketi herhalde bu çok mühim sebebler üzerinde fazla durmak lüzumunu görmemiş olcağı. Gemlik kaymakamı beraber şirketin nazarı dikkatini celbederiz.

Kızılcahamamın dahili yolları ikmal edildi

Kızılcahamam (Hususi) — Kızılcahamamın en güzel bir sayfiyesi olup her sene etraftan binlerce halkın gelip gittiği bir mesiregâh olan ve meşhur küçük ve büyük Soğuk sulara giden çamlıklar yolunun tesviye tarrakibi ikmal edildiği gibi Kızılcahamama on iki kilometre mesafedeki «Güvem» nahiyesinde bulunan maruf «Sev» hamamına Acısınanmadaki sıcak su havuzlarına giden ve çok lüzumlu olan bu yollar kâmil ikmal edilmiştir.

Balikesirde spor sahasının inşaatına başlandı

Balikesir (Hususi) — Balikesirde Atatürk parkında yapılacak olan birinci sınıf spor sahasının planları gelmiş, inşaatına başlanmıştır.

Aksaray Halk evi konferansları

Aksaray (Hususi) — Aksaray Halkevi çalışmalarında konferanslar serisine büyük bir ehemmiyet verilmektedir.

Son günlerde günün en mühim mevzuu olan hava tehlikesi, paraşütçüler ve propaganda mevzuları ele alınarak muhtelif kıssımlara ayrılarak konferanslar verilmeğe büyük bir hızla devam edilmektedir.

Bu mevzulardan paraşütçüler hakkındaki konferans maarif memuru Orhan Eren tarafından verilmiş, hava tehlikesi ve muzır propaganda mevzulu konferans da hâkim Süleyman Necib Ulukut tarafından Çarşamba günü binlerce halk huzurunda verilmiş ve çok rağbet gören bu konferans dün tekrar edilmiştir. Bütün münevverlerin ve halkımızın büyük bir alâka gösterdiği bu konferanslara devam edilecek ve köyle keder giderek konferanslar köylerde tekrar edilecek ve bu meseleler üzerinde köylümüzün uyanık bulunması temin olacaktır.

Muradlı'nın Ergene suyunda bir çocuk daha boğuldu

Muradlı (Hususi) — Muradlı'nın Aşağı Sevinçli köyünde oturan Civeci oğullarından Mustafa oğlu 7 yaşında Nall Öksüz, Ergene suyunda yıkanırken suların cereyanına kapılmış, boğulmuştur. Cesedi araştırma neticesinde iki gün sonra boğulduğu yerden bir kilometre kadar uzakta bulunmuştur.

Sındırgıda tütün mahsulü iyi

Sındırgı (Hususi) — Sındırgı tütün mahsulü bu sene iyi yetişmektedir. Bu tütünlerin elde edilmesi ve toplatılmasında için zirra iş ve Ziraat Bankalarının açacağı krediye intizar etmektedirler. Ziraat kooperatifine mensub zirra bu müessesenin gaymen günlerde verdiği taksitlerle işlerini yürütmekte iseler de haricte kalan zirra sıkıntı içerisindeyler. Her sene Balikesir İş Bankası bu gibi tütüncülere yardım ederdi. Bu sene bu yardımın gecikmesi ekiciyi şaşırtmıştır. Bankalarının müstahsilî gözetmelerini bekleriz.

Kızılcahamamda maden araştırmaları

Kızılcahamam (Hususi) — Kızılcahamamın «Güvem» nahiyesine bağlı Kalın köyüne bir maden arama heyeti gelmiştir. Haritalar üzerinde tetkikata ve bazı kısımlarda da hafriyat icrasına başlanmıştır. Bu aramalar köyün hemen beş dakika kadar yakınında yapılmaktadır. Amelenin yaptığı derinlemelerden sonra memnuniyet verici neticeler hasıl olmaktadır. Taharriyata devam edilmektedir.

Gümüşhacıköy Halkevinin çalışmaları

Gümüşhacıköy (Hususi) — Halkevimizin köyçülük kolu her on beş günde bir köylüler için konuşma saati tahsis ederek, Pazar münesibetile kasabaya gelen bütün köylüleri konferans salonunda toplamakta, siyasi, iktisadi bahisler üzerinde samimî hasbihaller yapmaktadır. Bu teşebbüs köylülerimiz tarafından hararet ve samimiyetle karşılanmış, büyük rağbet ve alâka görmüştür.

Otomobil, Kreyl karakolunun önünde durunca, jandarma çavuşu, kundurlarının öksçelerini birbirine şiddetle vurarak bir asker selâmı verdi. Müddeiumumî:

— Bonjur Lüno.. hemem cinayet yerine gidelim.

Dedi. Çavuş:

— Ben de, şoföre yolu göstermek için bekliyordum..

Cevabımı vererek şoförün yanına oturdu.

— Telefon ettiğindenberi yeni bir ipucu var mı?

— Hayır efendim.. kızı bile henüz haber verdirtmedim..

Herşar:

— Hangi kıza?

Diye sordu.

— Öldürülen Mösyö Marukinin kızına..

Bay müddeiumumî muayene ettikten sonra, cesedi köşke nakledeceğiz. Kızcağız babasının ölüsünü yol üstünde görürse her halde çok fena olur.

Sorgu hâkimi tekrar bir sual sordu:

— Kız babasının ölüsünü nasıl olup da görmemiş?

Lüno, genç kızın, bisiklet ile başka bir kestimer yoldan istasyona gittiğini anlattı.

Otomobil cinayeti yerine geldiği zaman, müddeiumumî ile sorgu hâkimi, Kreylin hükümet doktorunu, nöbetçi jandarma neferi ile beraber orada buldular, doktor, hâkimlerin önünde cesedi muayene etti.

Sandranın babası ellî beş yaşlarında kadardı. Fakat uzun sakalı onu daha yaşlı gösteriyordu. Uzunca boylu, çok zayıf idi. Basit ve kabaca giyimisti. Ayağında, işçi kundurlarının iyicelerinden giymişti. O münakalarına attığı pelerin, düşerken, çallara takılıp yırtılmıştı. Uzunca ve ince yapılı ellerinde, yüzük falan yoktu. Luiz Bernelin söylediği gibi, Marukinin kalbi üzerinde bir bıçak sapıydı. Doktor, mendili ile tutup çekti ve sorgu hâkimine uzattı. Hâkim, iyice muayene ettikten sonra bir bez parçasını içine sardı:

— Alelade bir bıçak.. Hiç bir ipucu veremez..

Dedi.

— Evet.. dedi. Katil bu ağaçlardan birinin arkasında, yahud, otların arasında gizlenmiş.. sonra, birdenberi ihtiyarın önüne dikilivermiş.. etrafta söyle bir gezinti yapmamız her halde faydalı olcağı..

Müddeiumumî:

— Onu ben yaparım Herşar, cesedi Lünonun hanı var. Jandarm çavuşu köşke nakletsinler. Siz de onlarla ve doktorla

getirdiler. Doktor, maktülü soydu. Cesedi inceden inceye muayene etti:

— Ölüm anı olmuş.. Katil, Marukinin çok yakınında imiş.. Çünkü, bıçak, o kadar şiddetle saplanmış ki, tâ kabzasına kadar gömülmüş.. cinayet de 10-12 saat kadar evvel işlenmiş..

Müddeiumumî:

— Demek cinayet, bu gece işlenmiş.. dedi.

— Gece yarısından evvel.. On bir ile on iki arasında..

— Şu halde, çavuş Lünonun anlattığına göre, Marukin, ihtiyar Sofya ile Sandra yaktıktan sonra dışarı çıkmış olcağı..

Jandarma çavuşu ilerledi. Ölünün esavbının ceblerini karıştırdı. Ceketinin cebinde bir mendil, bir kese kâğıdı içinde bir miktar kuş yemi vardı. Pantolon seplerinden de biri bombostu, birinde ise, bir deste anahtar vardı.

Çavuş:

— Kâğıd ve para filân yok!

Dedi.

— Pantolonunda rövelver cebi var mı?

— Var amma.. O da bombostu..

— Vaziyete bakılırsa, Marukini, önüne çıkıp vurmuşlar..

Sorgu hâkimi:

— Evet.. dedi. Katil bu ağaçlardan birinin arkasında, yahud, otların arasında gizlenmiş.. sonra, birdenberi ihtiyarın önüne dikilivermiş.. etrafta söyle bir gezinti yapmamız her halde faydalı olcağı..

Müddeiumumî:

— Onu ben yaparım Herşar, cesedi Lünonun hanı var. Jandarm çavuşu köşke nakletsinler. Siz de onlarla ve doktorla

beraber gidirsiniz. Benim yanımda Lünonun bulunması kâfi.

Dedi. Sorgu hâkimi, ihtiyar Sofya'yı da sorguya çekmek için doktora beraber köşkün yolunu tuttu. Jandarmalar da cesedi, getirdikleri sedyenin üstüne yatırdılar.

Müddeiumumî, kanlı güvercinlikte, çavuş Lüno ile yalnız kalmıştı. Bu güvercinlik, direkler üzerine kurulmuş aşab bir köşk idi. Müddeiumumî bu köşkün etrafını dolaştı. Birden, gözüne, çallara ilişmiş bir kumaş parçası ilişti. Süratle oraya doğru gitti. Bu, el örgüsü ipeklî bir boyun atkısı idi. Müddeiumumî, taş gibi dondu, kaldı. Yüzü sapsarı olmuştu. Fakat bu hal, ancak bir iki saniye kadar sürdü. Şimşek gibi bir hareketle boyun atkısını aldı ve pardesüsünün cebine indirdi. O sırada, çavuş Lüno da, o civarda, fakat başka istikamette, dolaşmıştı.

Müddeiumumî ile karşılaşınca:

— Bakınız efendim.. neler buldum..

Dedi: Müddeiumumî Andriyev bir sigara ağızlığı uzattı.

Müddeiumumî ehemmiyetsiz bir şeymiş gibi ağızlığı da alıp cebine attı ve jandarma çavuşuna:

— Sonra muayene ederim.. şimdiki köşke gidelim..

Dedi. Lüno öne düştü. Müddeiumumî, bir saniye kadar bir ağaca yaslanmış ihtiyarını duydı. Bacakları, sanki birer küçük olmuştu. Yere düşecekmiş sandı.

Boranofun Esrarı

Son Postanın Zabitâ Romanı

— No. 4 —

İstanbul Fiat Murakabe Komisyonundan:

3 numaralı ilân.

1 — Sebze ve meyvaların azami kâr hadleri aşağıda gösterilmiştir. Gerek manav gerekse seyyar bütün sebze ve meyva satıcıları hal toptan fiatlarına bu en çok kâr nisbetlerini ilâve etmek suretille satış yapabilirler.

2 — Satış semtlerine göre ikiye ayrılmıştır.

A — Beyoğlu semti, Balıkpazarından itibaren Şişli, Maçka, Ayazpaşa, Boğaziçi, Adalar, Kadıköy, Anadolu şimendifer güzergâhı, Yeşilköy, Bakırköy.

B — İstanbul Balıkpazarı, Sirkeci, Kasımpaşa, Şişhane, Feriköy, Tophane, Beşiktaş, Fatih, Aksaray, Eyüb, Samatya, Edirnekapi, Topkapı, Kumkapı, Yenikapı vesaire.

3 — Bilümmum sebze türleri, çilek, kiraz, vişne, kayısı, seftali, yaz armutları, incir, erik yaz elması musmulanun (A) semtindeki manav dükkanlarında azami kâr haddi % 50, seyyar satıcılarda % 35, (B) semtindeki manav dükkanlarında % 40, seyyar satıcılarda % 30.

4 — Kış meyvaları, Armud, muz, portakal, mandalina, taze fındık, kavun, karpuz, kestane, ve cevizin (A) semtindeki manav dükkanlarında azami kâr haddi % 40, seyyar satıcılarda % 30, (B) semtindeki manav dükkanlarında % 30, seyyar satıcılarda % 25.

5 — Turfanda meyva ve sebzelerin (A) semtindeki manav dükkanlarında azami kâr haddi % 30 seyyar satıcılarda % 20. (B) semtinde manav dükkanlarında % 30 seyyar satıcılarda % 20.

6 — Bu azami kâr hadlerinde satılan malların nakil masraflı ve bozulma keyfiyeti ile bu hadlerde dükkan kiralatmanın çokluğu veya azlığı nazarı dikkate alınmıştır.

7 — Millî koruma kanununun 31 inci maddesinin 3 ve 4 üncü fıkraları hükümlerine istinaden ve 2/13020 numaralı kararname mucibince fatura vermek mecburi olduğundan bütün sebze ve meyva satıcılarının halden toptan alışı faturalarını yarlarında bulundurmaları ve teftiş sırasında göstermeleri lâzımdır. Yukarıda yazılan azami kâr hadleri hâlen alış faturalarına göre hesap edilecektir.

8 — Civar bahçelerden toplanıp da halden geçirilmeden piyasada satılan sebzelerle meyvalar hal toptan fiatlarına zammolunan kâr nisbetleri dahilinde satılmakta olan alelumum sebze ve meyva fiatlarından daha yüksek fiatla satılamaz. (5700)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

Adalar - Anadolu - Yalova Yaz Tarifesi

Adalar - Anadolu - Yalova hattında 5 Temmuz Cuma gününden itibaren yaz tarifesi tatbik olunacaktır. Yeni tarife iskelelere asılmıştır. «5693»

Kapalı zarf usulüne satın alınacağı ilân olunan 540 metre mikâb keresteye talib çıkamadığından 8/7/1940 Pazartesi günü saat on beşte pazarlıkta satın alınacaktır. İstekillerin şartnameyi görmek üzere Alım satım komisyonuna müracaatları. (5055)

Kuleli As. Lisesi Md. den:

Kuleli, Maltepe, Bursa askerî liselerinin birinci sınıflarına istekli ve bütün girme şartlarını haiz olan namzedlerin seçme sınavları 10/7/1940 Pazartesi günü saat 8 de mürekkebil kalemlerle veya hokka kalemlerle işbu liselerde bulunmaları ilân olunur. (224) (5690)

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (1350) lira olan bir adet elektrik motörlü ocağı vantilatör, bir adet elektrik motörlü çift taşlı zımpara tezgâhı, bir adet ayak kısmından kayış transmisyona makkap tezgâhı (10.7.1940) Çarşamba günü saat (15) on beşte Haydarpaşa gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulüne satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin (101) lira (25) kuruşluk muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını aynı gün saat (14) on dörtte kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (5206)

***

Muhammen bedeli 3315 lira olan 22 adet muhtelif cins, evsaf ve eb'adda hava perçin ve kalafat çekici 8/7/1940 Pazartesi günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulüne satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 497 lira 25 kuruşluk kat'î teminat ve kanunun tayin ettiği vesakle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyonun müracaatları lâzımdır. Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (5571)

— Rusça, lehçe, ingilizce, almanca, fransızca ve isveççe..

— Siz kendisine pek benzemiyorsunuz matmazel Sandra... Sizde Rus tipi yok..

Babanız Rusyada bir ünvanı, işi var mıydı?

Bu sefer Sandra hafifce durakladı. Bu da sorgu hâkiminin gözünden kaçmadı. Genç kız, hâkime bir sual ile cevap verdi:

— Bana da müsaade eder misiniz ki sorayım.. beni ne için ve hangi sıfatla sorguya çekiyorsunuz?

— Pek az sonra hepsini öğreneceksiniz matmazel.. Mösyö Düran, benim çok güddü ve önemli bir mesele için sizi sorguya çektiğimi söyleyebilir!

İstasyon müdürü de:

— Evet... Evet... Matmazel... Mösyö sırf sizin menfaatiniz için size bunları soruyor..

Dedi.

— Babam bunlara benden daha iyi cevap verir sanırım. Babam görünmediğine göre treni kaçırması olcağı.. Birkaç dakika sonra öbür trenle buraya gelir.. Lütfen kendisini bekleyin ve kendisinden sorun daha iyi..

Sorgu hâkimi, kızın önünde hürmetle eğilerek selâm verdi. Kız, müdürün odasından çıkmak üzere kapiya doğru gitti, tam elini tokmağa koyarken Herşar arkasından seslendi:

— Babanızın korkulu bir düşmanı, bir can düşmanı var mıydı matmazel?

Dedi:

— Düşmanı mı, can düşmanı mı?.. Hayır.. yoktur. Hiç bir düşmanı olmadığuna yemin edebilirim.. Fakat, niçin sorguluyoruz?

— Sizin cevap vermek istemeyişiniz üzerine sordum!

— Benim cevap vermek istemeyişim üzerine mi?

— Evet matmazel... Ben size pek basit birkaç şey sordum.. siz hemen heyecanlandınız.. Demek korktuğunuz, kocun olduğunuz bazı şeyler var?!

(Arkası var)

Resmî Tebliğler

İngiliz tebliği

Londra 3 (A.A.) — Hava nezareti tebliği: Bu sabah erkenden bir düşman bombardıman tayyaresi, şark sahilinde bir İngiliz avcısı tarafından yere düşürülmüştür.

18-19 Haziran gecesi İngiltere üzerine toplu halde yapılan ilk akundanberi düşürülen Alman bombardıman tayyarelerinin yirmi dördüncüsüdür.

Harbin bidayetindenberi, İngiliz sahilleri üzerinde veya yakınında mutlak surette imha edilen Alman tayyareleri yüzü bulmuştur. Bundan başka bir çok tayyare de o kadar hasara uğratılmıştır ki, herhalde üslatine dönmeğe muvaffak olamamışlardır.

Afrika'da

Kahire 3 (A.A.) — İngiliz umumî karar-gâhının tebliği:

Garb cölü, Sidi Barrani ve Messa Matruih 1 Temmuzda tekrar bombardıman edilmiştir. Hasar çoktur.

Somalide Suramo yakınında muntazam İtalyan askerleri tarafından muhafaza edilmekte olan Bosontimo budui varakolları 30 Haziranda Hecim suvarili müfrezeler tarafından muharebe mecbur edilerek İtalyanlara zayıf verdirilmiştir. Zayıflarımız Somalili bir neferden ibarettir.

Alman tayyarelerinin akınları

Londra 3 (A.A.) — Hava ve emniyet nezaretlerinin tebliği:

Bugün öğleden sonra düşman hava kuvvetleri, İngilterenin cenubu sarkı sahilü üzerine ve Skoçyaya bombalar atmışlar ve takriben 15 kişiyi yaralamışlardır. İngilterenin şark ve cenubu sarkı evaletleri üzerine de bombalar atılmıştır. Suffolk şehrinde iki kişi ölmüş, altı kişi yaralanmıştır.

Londra 3 (A.A.) — Hava nezaretinin saat 21 de nesrettiği tebliği:

Bu akşam muharebe tayyarelerimiz iki düşman bombardıman tayyaresini yakalamışlar ve düşürmüşlerdir. Bu suretle bugün İngiltere üzerine yapılan hücumlar esnasında tahrib edilen düşman tayyarelerinin adedi beş bulunmuştur.

Alman tebliği

Führerin umumî karar-gâhi 3 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Yarbay Schuhart'ın kumandasındaki denizaltı gemisi, 24 bin tonlato mecmu hacminde düşman gemisi batırmıştır. Bunların arasında Atheklaire adındaki 8 bin tonlato luk İngiliz vapuru da vardır. Diğer bir denizaltı gemisi de sımali Mansin garbinda 15 500 tonlato luk Aran Dör Star isiminde teslihi edilmiş bir İngiliz vapurunu batırmıştır.

Alman muharebe tayyareleri, 2 Temmuzda, Mans sahilü üzerinde müsellâh keşif u-

Ankarada emlak almak isteyenlere

Ankarada Büyük Millet Meclisi bahçesi yanında asfalt yol üzerinde Stadyom karşısında üstünde ıradlı üç yapı bulunan iki arsa şüyu izalesi dolayısıyla Ankarada 15 Temmuz günü saat 12 ye kadar satılacaktır. Tahmin kıymetleri 19 700 İradır. 940/7 numara Ee dosyasına bakılabilir.

Müzayede için ortak aranıyor. Anlaşmak isteyenler İstanbulda arsa rümuzle posta kutusu 214 numarasına, Ankarada telefon 2326 ya müracaat etmelidirler.

Besiktaş İcra Memurluğundan:

Bir alacağın temini için haciz altına alınan bir adet radyo 8/7/940 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat on üçte İstanbul Sandal bedesteninde açık artırma suretiyle paraya çevrirecektir.

Ahbabın aynı gün ve saatte mahallinde bulundurulacak memuruna müracaatları ilân olunur. 940/549

Zayı — Nişantaşı 52 nci okuldan aldığım şahadetnamemi zayı ettim yenisini alacağundan eskisinin hükmü yoktur.

Nişantaşı Meşrutiyet Akkirman sokak No. 17 Mehmed oğlu Tahir Engeç

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIĞI

ATINA, SELÂNİK, SOFYA ve BÜKREŞTEN

Hareket eden üç motörlü «Deutsche Lüftwaffe» tayyareleri, Almanya ve beynelmilel hava hatları ile muntazam irtibatı temin etmektedir.

Her türlü izahat ve bilgiler için

HANS WALTER FEUSTEL

Tayyare biletleri satışı Umumi acentasına müracaat olunmalıdır.

Telgraf adresi: HANSFLUG, Galata Rıhtımı 45 Telefon: 41178

çuşları esnasında, bir vapur kalfesine hücum etmişler ve 12 bin tonlato luk bir kargoyu ve 6 bin tonlato luk diğer bir kargoyu batırmışlar ve 8 bin tonlato luk başka bir kargoyu da bombalarla ciddi hasara uğratmışlardır.

Alman muharebe tayyareleri, Skoçya sahilinde İngiliz teslihat müesseseleri üzerine bombalar atmışlardır. Bilhassa Newcastle fabrikaları bombardıman edilmiştir.

3 Temmuz gecesi, cenubi İngiltere sahilindeki limanlar tesisatına müteaddid hücumlar yapılmış ve bir çok yangınlar ve infilâklar çıkarılmıştır.

Gündüz, üç İngiliz Bristol - Blenheim muharebe tayyaresi, Holanda üzerinde uçuşa teşebbüs etmişlerdir. Bu tayyareler, zamanında görülmüş ve muharebeyi mecbur etmiştir. Bu tayyarelerden ikisi düşürülmüş, muvaffak olunmuştur.

3 Temmuz gecesi, düşman tayyareleri, Holanda, sımali ve garbi Almanya üzerine bombalar atmışlardır. Tarlalara düşen bombalar şerhî zarar yapmıştır. İnsna zayıf yoktur.

Bir Alman tayyaresi kayıptır.

İtalyan tebliği

İtalyada bir mahal 3 (A.A.) — İtalyan umumî karar-gâhının 23 numaralı tebliği:

Sarkı Afrika'da İngiliz kuvvetleri Matem ma'daki garnizonumuza şiddetle hücum etmişlerdir. Tarafımızdan yapılan mukabil taarruz neticesinde bu kuvvetler kaçırılmıştır. Düşman sahada 60 kadar ölü, mitralyözler ve cephaneye bırakmıştır. Zayıflarımız pek azdır.

Zararı mucib olmiyan bir hava akını esnasında tayyare dafi toplarımız düşmanın iki tayyaresini alevler içinde düşürmüştür.

Tayyarelerimiz Aden hava ve deniz üssünü muvaffakiyetle tekrar bombardıman etmiştir.

Balkanlarda barış devam edecektir, fakat ne zamana kadar?...

(Başaralı 5 inci sayfada)

idi. Büyük Harbin sonlarında Finlandiyaya, Rus bolşeviklerine karşı açtığı istiklâl mücadelesi ve muharebelerinde, yardım eden Almanya idi. Amerikada, Finlandiya için büyük bir sempati vardı. Elhasıl Finlandiya nihayet arkasını dost ve hattâ müttelik İskandinavya devletlerine dayanarak ve bunların üzerinden malzeme, para ve askerce sonsuz yardımlar alarak harbedecekti.

Filvaki Finlandiya, bütün bunların vahi bir hayalden ibaret olacağını nereden bilebilirdi? Koca İngilterenin Fransaya dokuz ayda ancak 10 tümen gönderebileceğini ve Fransanın bile bu hayat ve memmat harbinde, geçen harbe çıkardığı kuvvetleri dahi seferber etmeğe lüzum görmiyerek Majinoya yaslanıp uyulamakta olduğunu zavallı Finlandiya nasıl keşfedebilirdi. Bunları yani mütteliklerin kara ve hava teslihati itibarile bu derece büyük ihmalde bulduklarını anlayıp öğrenmiş yalnız bir Hitler vardı. O da, bu fevkalâde kıymetli malumatı bittabi kendisi için saklamıştı. Zaten söylese de propaganda yapıyor diye kimse inanmazdı.

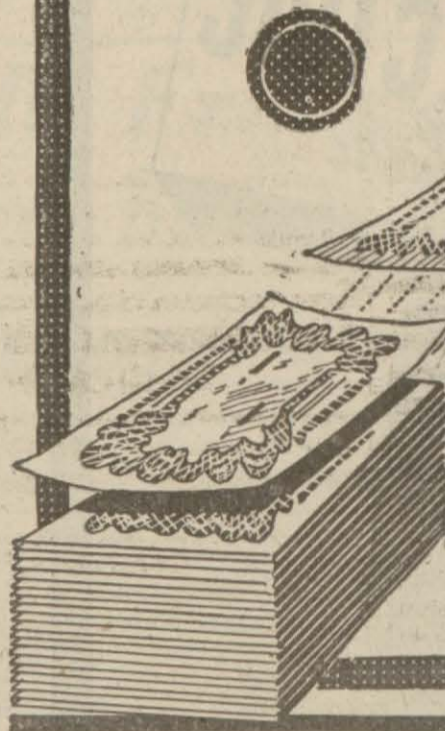
İşte Finlandiyayı harbe sevkeden sebepler bunlardı. Fakat üç ay sonra, kendisinin Sovyet Rusya karşısında yalnız başına kaldığını ve mütteliklerin, yahud da Amerikan yardımlarına güvenmenin nihayet memleketin büsbütün felâketile neticeleneceğini anladığı zaman düşmandan mütearke ve müsâlâha dilemekte tereddüd etmedi.

Romanya ise kuvvetli komsusunun emellerine peşin mutavaat etti. Çünkü onun istinad ettiği garb devletlerinden biri bilfiil kuvvettin düşmüş, diğeri son derece meşguldü. Onun imdad dileyebileceği Almanya ve İtalya da meşgul idiler. Rusya'ya karşı bir harbe Romanyaya yardım edecek tek bir devlet bulunmadıktan başka üstelik şimalden Macarların hücumuna uğraması muhakkaktı; cenubdan da Bulgarların taarruzuna maruz bulunuyor idi. Elhasıl o, üç cephe ile harbedemezdi. Emin bir arka istinadı da yoktu. Böyle bir harbe Besarabya ve Bukovinadan başka Transilvanyayı ve Dobruçayı kavbetmesi muhakkaktı. Onun için, Besarabya ile Bukovinanın şimalini vererek Transilvanya ve Dobruçayı kurtarmak yolunu tuttu ve görüldü ki, iyi etti.

H. E. Erkil-t

MİLLÎ PİYANGOYA

Verdiğini PARALAR

VATAN SEMALARINI KORUYAN BİRER

ÇELİK KANAT OLUYUR.

SİZDE BUGÜN BİR MİLLÎ PİYANGO BİLETİ ALINIZ

Pasif Korunma

İşlerinde günden güne zaruret kesbeden ve fennî son tekemmülâtını haiz olan basit ve kullanışlı

MOTOPOMPALAR

ve elle işleyen Avrupa mamulâtı

Canavar Düdükleri

gelmiş olup ilk talebde katalog, fennî izahat ve elverişli teklif verilir.

TÜRK - AV. UPA Ltd. Şti. İstanbul, Galata Perşembe Pazarı No. 57-61

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

29 - Haziran - 1940 Vaziyeti

AKTİF

PASİF

Kasa:		Lira		Lira	
Altın: Safi kilogram	71.721.362	100.881.833,62		15.000.000,—	
BANKNOT		13.315.979,50			
UFAKLIK		1.914.303,46	116.112.116,58		
Dahildeki Muhabirler:					
Türk lirası		348.975,76	348.975,76		
Hariçteki Muhabirler:					
Altın: Safi kilogram	6.691.890	9.412.678,10			
Altına tahvil kabli serbest		58.775,21			
Dövizler					
Diğer dövizler ve Borçlu kırling bakiyeleri		21.427.140,55	30.898.593,83		
Hazine Tahvilleri:					
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—			
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiikan hazine tarafından vâki tediyat		19.310.196,—	139.438.367,—		
Senedat Cüzdanı:					
Ticari senedat		254.777.512,63	254.777.512,63		
Esham ve tahvilât cüzdanı:					
(Deruhte edilen evrakı nak, A — (diyenin karşılığı) Esham ve (Tahvilât (İtibarî kıymetle)		48.298.918,93			
B — Serbest esham ve tahvilât		8.274.520,52	56.573.439,45		
Avanslar:					
Hazineye kısa vâdeli avans		7.901.000,—			
Altın ve Döviz üzerine		8.694,21			
Tahvilât üzerine		7.808.722,—	15.718.416,21		
Hissedarlar:					
Muhtelif:			4.500.000,—		
			20.680.662,54		
Yekûn			639.048.084,03	Yekûn	639.048.084,03

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi %4 Altın üzerine %3

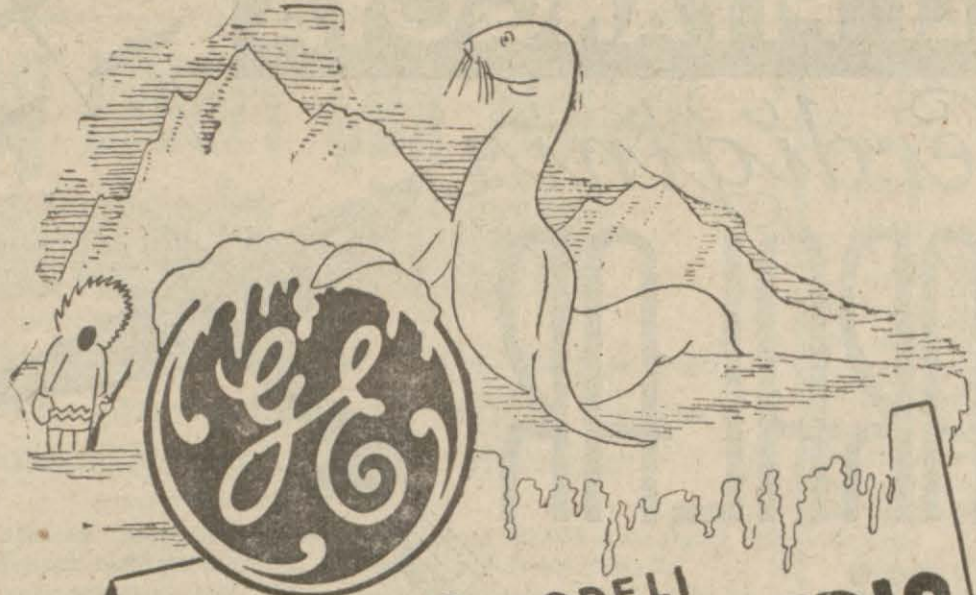
MAZON MEYVA TUZU

Müferrih ve midevidir.

inkıbaz, Hazımsızlık, Mide Bulantı ve Bozukluğunda, Barsak Tembelliginde, Mide Eksilik ve Yanmalarında emniyetle kullanılabilir.

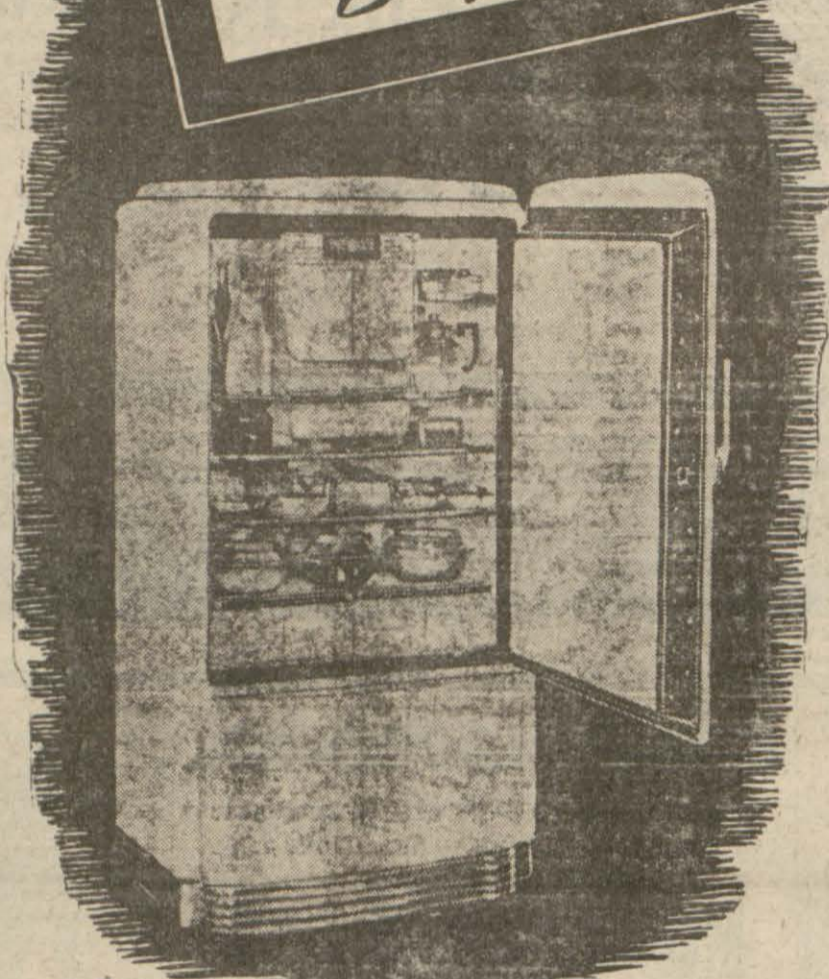
MİDE ve BARSAKLARI temizler alıştırır ve vormaz. MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

1940 MODELİ
GENERAL ELECTRIC
Buz dolapları

Z. FOGEL

BİRLEŞİK AMERİKANIN MAMULATIDIR
Satış yeri: **GENERAL ELECTRIC MAGAZASI**
BEYOĞLU, İSTIKLAL CADD. NO. 28. TEL.: 43849.

1940 SENESİ
VIYANA
SON BAHR FUARI
1-8 EYLÜL 1940

Her sene olduğu gibi bu sene de bütün
mükemmeliyetle açılacaktır.

Müessil : K. A. MÜLLER ve ŞERİKİ
Telefon: 40090, P. K. 1090, Telgraf
"TRANSPORT"

Adres: Minerva Han Galata - İstanbul

SINIFINI GEÇEN OĞLUNUZA:

BİR BİSİKLET — Bir Saat veya kuvvetli bir
TURF fotoğraf makinesi alınız! (Objektif 1: 3,5)

6 AY TAKSİTLE Osman Şakar ve Şki.

Galata: Bankalar caddesi No. 59, Tel. 42769 - Beyazıt Elektrik İdaresi
karşısında No. 28 - Kadıköy İskele caddesi No. 33/2

DIŞ ÇIKARILDIKTAN SONRA, DIŞ APSELERİNDE, AKIL DIŞI İLTIHAPLARINDA
RİDA DIŞ SUYU
NUN İLİK OLARAK GARGARASI, BU İLTIHAPLARIN ŞIFASINI TEMİN EDER.

Satılık Deniz Motörü

Birliğimizin elli tonluk çifte direkli SELÂMET motörü satılacaktır.
Motör ve tekne yepyeni bir haldedir.

Taliblerin 4 üncü Vakıf han, birinci kat, numara 13 - 15 te Büromuza
müracaatları ilân olunur.

Fındık Tarım Satış Kooperatifleri
İrtilği İstanbul Bürosu

Şirketi Hayriyeden:

Salıpazarında sahilde şirketin malı olan ahşap bina ve müstemilâti
enkaz halinde satılacaktır. İstiyenlerin idarei merkeziye tamirat
müdürlüğüne müracaatları

Fiat Murakabe Komisyonundan:

4 numaralı ilân.

Manifatura birliğine dahil olan veya olmayan bircümle manifatura tüccarlarının stok-
larının bilinmesine komisyonumuzca lüzum görülmüş olduğundan 29 numaralı karar-
namenin 6 ncı maddesinin bahsettiği salâhiyete istinaden her nevi manifatura stok
mevcudunun nümunelerile birlikte 15 Temmuz'a kadar muntaka ticaret müdürlüğünde
fiat murakabe komisyonu reislğine tahriren bildirilmesi rica olunur. (5701)

SÜMER BANK Yerli Mallar Pazarları

Müessesesinden:

Nazilli Basma Fabrikaları mamulâtı satış ilânı:

Manifatura ticaretille meşgul bulduklarını mahalli Vilâyet Ticaret Odalarından alacakları vesikalarla isbat
eden tüccar ve esnafa aşağıda yazılı Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Merkez, Büro ve Şubelerinden ya bizzat
veya tahriren müracaat edenlere satış yapılacaktır.

Satış muntakaları taksimatı aşağıda gösterilmiştir:

1 — İstanbul, Trakya, Marmara havzası, Çoruh vilâyetine kadar Karadeniz sevhilindeki Vilâyetler tüccarları:

İSTANBUL'daki MERKEZİMİZE:

2 — Ankara, İzmir, Adana ve Mersin Vilâyetleri tüccarları:

Mezkûr Vilâyetlerde Bulunan Şubelerimize:

3 — Yukarıda yazılı Vilâyetlerden gayri mahallerdeki tüccarlar:

Nazilli Fabrikası nezdindeki Satış Büromuza

müracaat edeceklerdir.

4 — Nazilli Satış Büromuza yapılacak siparişler İş Bankası vasıtasile tediye şartlı olarak da gönderilebilir.

Alâkadarlar Müessesemiz Merkezile Büro Şubelerine ya bizzat gelmek veya mektubla müracaat etmek suretille
matbu şerait ve sipariş teklif varakalarımızı talep edebilecekleri gibi aynı şekilde siparişlerini de yapabilirler.

C İ N S İ

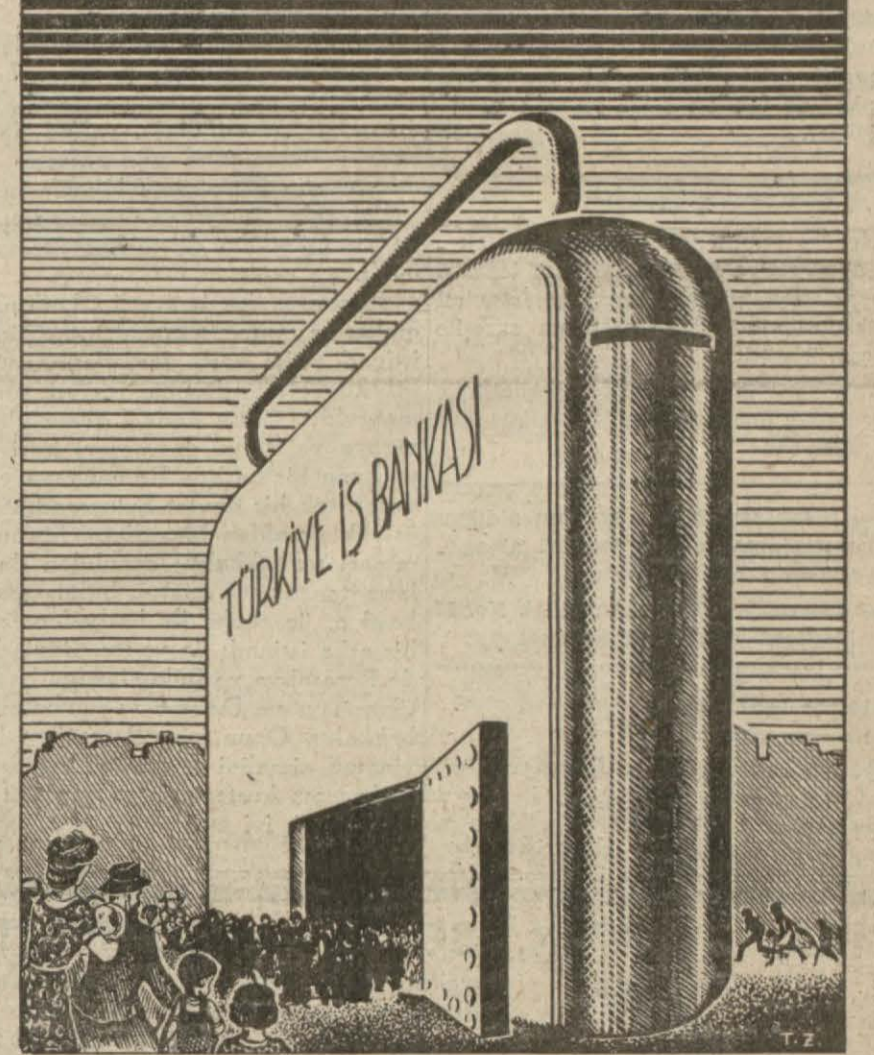
Fabrikada sandıkta teslim
metre fiatı

Mağazalarımızdaki perakende
satış fiatı

Yazlık basma	29,20 Kr.	33 Kr.
Hafif zeminli basma	30,20 "	34 "
Hasse tip 22	29,20 "	35 "
Hasse tip 24	33,20 "	38 "

5 Temmuz 940 tarihinden itibaren Yeni Postahane civarında Kü-
çük Kınacıyan hanının zemin katındaki depomuzda beşer top olarak
perakende satışa başlanacaktır.

EN SAĞLAM SIGINAK

T. İŞ. BANKASI

1940 Küçük

Carî Hesaplar

İKRAMİYE PLÂNI

1940 İKRAMİYELERİ:

1 adet 2000 liralık	= 2000.—	İlân
3 " 1000 "	= 3000.—	"
6 " 500 "	= 3000.—	"
12 " 250 "	= 3000.—	"
40 " 100 "	= 4000.—	"
75 " 50 "	= 3750.—	"
210 " 25 "	= 5250.—	"

Kesideler: 1 Şubat, 1 Mayıs,
1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarih-
lerinde yapılır.